TILIFON: Pidaktor . . 11-92
Rid. urnbasarь 13-64
Ikritar . . 14-75
Sikritariat . 3-75
Şəhər bylege 4-58
'lenge rid. 13-44
Iqlannar bylege . . . 12-46
Taratu bylege 9-10

„КЫЗЫЛ ТАТАРСТАН“
Kəndəlek gəzit-Partiə Ølkə Komitite, Yzək Başqarma, Tatprof sovit həm Şəhər Sovitь orgьnь.
BRƏMNƏP BƏJƏSE 5 TIEN.

ADRIS: г. Казань, Черноозерская ул. д. № 21, ред. газ. «Кзыл Татарстан»
10 ncь jьl cьqa.

Qzьl Tatarstan

Brləşegez noten donja eşcelərə!
Pənçeşəmbe, 9 qinvar 1930 jьl №6 (2675)
JAZLЫU BƏJƏSE: 1 ajqa - 60 t., 3 ajqa - 2 s. 30 t., 6 ajqa - 4 s. 50 t., 1 jlqa - 8 s. 50 t.,
CIT ILLƏRGƏ: 1 ajqa - 1 s., 6 ajqa - 10 s., 3 ajqa - 5 sum.
POTPISKALAR tarata bylegendə, şəhərlərdəge agintlarda, S. S. S. R. dəge noten pocta həm kontorlarda alьna.

Tatarstannьŋ 10 jllьqьna xəzrlənegez

Tatarstan Yzək Başqarmasьnьŋ dikəber ajnda вulьp uzqan ikncе sissiəse, Tatartsannьŋ 10 jllьq вəjrəmenə xəzrlek eşlərenen варьşь turnda doklat tыŋьр, ajrьm qərar cqarьp qaldrdь.

Sissiə, вu qərarnda, Tatarstannьŋ 10 jllьq вəjrəme turnda

— „Kiŋ qatlau eşcelər həm xzmət iəse krəstiənnər arasnda aŋnatu kampaniəse alьp вaru turnda“ caralar kyryne Tatarstan xəkymətenə tapşrdь.

Un jllьq вəjrəmneŋ nindi zur əhəmmiətkə iə вuluь turnda səjləp tə torasь juq. Bu вəjrəm, Lininneŋ milli səjasəten praktik rəyeştə tormşqa uzdьrunьŋ çannь şahitь вulьp uzarqa tieş.

Tatarstannьŋ alda toroqan вəjrəme, вzneŋ çəmhyriət xzmət iələreneŋ un jьl ecndə xuçalьq həm kul'turь julnda irşkən uŋşlarь, sotsializm təzy julndaqь çiŋyləren kyrsəty təsndə ytəcək.

Bəjrəmne ytkəryneŋ təp tləge itep tyвəndəgelər alьnrqa tieş:

— Tatarstandaqь вarlьq xuçalqnь jaŋartu həm sotsializm nigezndə jaŋadan qoru julnda ireşlgən uŋşlarqa jomoqaq jasau,

— Barlьq millətlərneŋ xzmət iələren intrnatsionalcьlьq nigezndə вrləşterygə taвa omtlqan xəldə tatar xzmət iələreneŋ kul'turь həm xuçalьq jaqnnan artta вulularьn вtery.

Mnə вəjrəmgə xəzrlek eşlərə şul szьq вujnca вarrqa tieş. Bəten partiə, sovit, xuçalьq, profsojuz həm вytən çəmaqət ojşmalarь, şul julda xəzrdən yk praktik eşkə вaşlarqa tieş вulalar.

Un jьl ecndə Tatarstan, xuçalьq həm kul'turь yseşndə вik zur uŋşlarqa irşte. Un jllьq вəjrəm uŋajь вlən вəten çəвezdə вulqan uŋşlarьвzqa jomoqaq jasarqa kirək. Şunьŋ ocen də вəjrəmgə xəzrləny eşe kiŋ çəmaqətcelek təsen alrqa tieş. Sovit, xuçalьq orgnnarьnьŋ, partiə, profsojuz ojşmalarьnьŋ juqarьdan alьp, tyвəndəge cltərenə qədər, həmməse də вəjrəmgə xəzrləny eşenə tartьlrqa tieşlər. Xəzrləny eşenə auьldaqь ojşmalarqa вigerək tə nьq iqtiвar itərgə kirək. Cənki вzneŋ auьllarda xuçalьq həm kul'turь jaqnnan ifrat zur alqa kitylər вar. Ənə kyzgə kyrenep çitmi toroqan şul uŋşlarnь kyrsətrgə kirək.

Bəjrəmgə xəzrləny şundьj вer zur həm qajət əhəmmiətle məs'ələ вuluqa qaramastan urnnarda xəzrlek eşlərə nacar вara. Urnnarda вəjrəmgə xəzrlek eşlərə alьp вarьr ocen təzlgən komisiələrneŋ əle şuşь kəngə qədər, eşkə вaşlaularь turnda вer tərle də xəвər juq. Xətta, Qazan Şəhər Sovitь jannda təzlgən komisiə də əle yzeneŋ вarlьqьn вldrgəne juq. Kanton, rajon kyləmndə təzlgən komisiələrneŋ ni xəldə вulularьna qarap, volьs həm auьllarda вəjrəmgə xəzrlek eşləreneŋ nicek вaruьn kyz aldьna kiterep вula.

Xəzer urnnarda 10 jllqqa xəzrləny komisiələreneŋ eşləren çannandьrьp çiвərrgə kirək. Kiŋ sovit çəmaqətceleneneŋ qatnaşь вlən вəjrəmgə xəzrləny planь təzrgə kirək. Şulaj вulmaqanda, aldan ajaq kimegəndə, tarixi вəjrəmgə kirəgncə xəzrlənep вulmas.

Qtajda

Şandun provinsiəsndə rivolytsion ətrətlər xərəkəte kecəjde. - Jənsişan Nankin armiəseneŋ вaş komandujuşcьlьqьna kreşə.

PƏJPIN, 7 (Tass). Rajter agintstvasь xəвər itə:

— Şandun provinsiəsendə kytəryce ətrətlərnen eşləre taqan kecəjde. Bu xərəkət [illegible] krep вara. Baş kytəryceləren ətrətlər timer juldaqь əhəmmiətle stansiəlarnь qulqa alьp, timer julda xərəkətne tuqtatqannar.

PƏJPIN, 7 (Tass). Nankin xəkymətə [illegible] Jənsişannь Nankin xəkymətenə [illegible] baş komandujuşcь itep bilgeləgən ide. [illegible]

Amirika ocucsь Əjelsonnь əzləy eşlərə

Kanada ocucsь Rajd xəвərsez jugaldь.

NIO-JORK, 7 (Tass). Amirika ocucsь Əjelsonnь ezləgə kitkən kanada ocucsь Rajd xəвərsez jugaldь. Əjelsonnь ezləyce ikspiditsiələr xəzer Rajdnь da ezləgə kreşələr.

Iptəş Cuxnovskidən tiligram.

KRASNOJARSKI, 7 (Rosta). Iptəş Cuxnovskidən tyвəndəgece tiligram alьndь: „13 nce qinvarda ocьp kity ocen вəten carələrnь kyrəвez. Angarda (ojroplanlar saqlanu torqan çirdə) 40 gradus salqьn eşləyeвez.

CUXNOVSKI“.

Iptəş Gromof həm вaşqalar Məskəydən cьqьp kittelər.

MƏSKƏY, 7 (Tass). 8 nce qinvarda, 15 s. 45 m. ta tanlqan ocucь Gromof həm ajroovogiatr Pirin iptəşlər Məskəydən Xaвarovskigə cьqьp kittelər. Irkutskidə alarqa Fənnər Akadimiəseneŋ ezləny partiəse nacalnigь Molodьjx ta qusьlacaq. Xaвarovskidan Amur jlqasьndaqь Nikolajevskigə həm annan tonjaqqa ocu 20 nce qinvarqa вilgelende.

Fəlş cirvonislar jasaucьlar eşe

Fəlş cirvonis jasaucь Gruzin aq gvardieslərə, Girmaniə vlaslarь həm faşislarь вlən nьq вaqlannьş totqannar.-Sadatieraşvili fəlş cirvonis jasau eşeneŋ nicek ojştьrьluьn səjləp вirə.

BIRLIN, 7 (Tass). Bygen fəlş cirvonis jasaucьlar sutnda Sadatieraşvilidən çəyap alu вaşlandь. Sadatieraşvili zur alpauьt malajь; 1917 nce jldan вirle Girmaniədə tora. 1917 nce jlda ul Baltьq вujnda aq вandьlar ojştьrucь Avalof-Birmontnьŋ sikritarь вulьp xzmət itkən. Avalof-Birmont aŋa ajьna 100 mark aqca tyləgən. Sadatieraşvili Mynxində Gruzin həm Nimes faşislarь вlən tanşqan.

Sodatieraşvili вolaj di:

—„1924 nce jlda minşiviklər Gruziədə kytəreleş xəzrləgən caqta „Gruziəne qotqaru ojşmasь“ (Parizda Gruziə aq gvardieslərə tarafnnan təzlgən ojşma) Karunidzegə minşiviklər вlən səjləşrgə quştь. Gruziədə kytərelştən suŋ, вəten вurzua partiələre minşiviklərdən citkə kittelər həm „milli front“ komititь ojştrdьlar. Bu kəmititqa minşiviklərgə вaşqa вəten partiələr krdelər. Karunidze, ojşmanьŋ Girmaniədəge julвaşcьsь ide. Bez вəten Girmaniəne yz jaqьвzqa tartrqa tlədek. Ləkin Girmaniə kommunizm вlən aqulanqan ide. Bez Girmaniədə milli xəkymətneŋ vlas вaşьna utьruь вlən вik qzqsьna idek; вez Girmaniədə вəten kəc вlən kommunizmqa qarşь kərəştek, вez Sovit xəkymətеneŋ Girmaniədəge eşe turnda Bavariə xəkymətenə həm doktor Viвirgə (faşfslar julвaşcьsь) xəвər вirep tordьq“.

Prakuror:

—„Bez“ digən syzegez вlən kmne əjtrgə tlisez? dip sorьj. Qəjpləyce вu sorauqa çəyap вirrgə tləmi. Suŋra ul Jalqan cirvonislar eşləygə, Sovitqa qarşь kərəştə вik kecle qoral dip qaraqannqlarьn əjtə həm вu syzlərne səjli:

—„Bez Sovitlar Sojuznda kəqəz aqcalar kyвəjtep, aqca вəjəse təşygə həm cualşlar cqьqa ireşrgə tlədek. Sovitlar Sojuzьnьŋ Tərkiə həm Pirsiə janndaqь ciklərndə cirvonisqa səydə itələr. Bez yzeвzneŋ fəlş cirvonislarьвьz вlən krəstiənnər həm səydəgərlər arasnda Sovit aqcalarьna ьşancszlьq tudьrrqa həm səydəne dollar вlən alьp вaruqa məçвyr itməkce вuldьq“ di.

Sadatieraşvili fəlş cirvonislarnьŋ klişəsen tərle firmьlarda eşlətkən. Qəjpləyce Girmaniə faşislarь вlən вaqlanьş turnda вolaj səjli:

—„Min qaj вer suqьş tixnikьsь məs'ələse turnda Viвir вlən Korunidzə arasnda tərçeməce вuldьm həm şul caqnda Viвir вlən tanştьm“ di.

Sadatieraşvili вu kiŋəşlərneŋ nərsədən qiвarət вululаrь turnda hic вer syz əjtmi. Sut prsidətele həm prakuror da aŋar ul turьda hic вer sorau вirmilər. Suŋra ul Avalof janndа Frankfort şəhərndə torucь nadvornьj sovitnik Rakit вlən tanьşuьn səjli. Rakit anь Frankfortqa kilrgə caqrqan həm anda tipografiə xuçasь Şnəjdər həm kitap satucь faşis Bile вlən tanştrqan. Sadatieraşvili, fəlş cirvonislar jasau ocen kirək вulqan kəqəz zapasьn şul Bile kiвetndə saqlaqan. Suŋra ul tipografiə xuçasь Şnəjder вlən вrlktə Nitsa şəherenə kitkən. Alar fəlş cirvonislar jasau ocen kirəkle maşinanь Nitsaqa kitrgənnər həm fəlş cirvonislar eşli вaşlaqannar. Ber vaqьt Sadatieraşviligə aqca kirək вulqan. Şunnan suŋ ul 1.500 fəlş cirvonisnь zaklat salьp xosusьj вanklarnьŋ вrsnən 1.500 mark aqca alqan.

LONDON, 7 (Tass). Angeliədə cqa torqan вəten gəzitlər, Birlində fəlş aqca jasaucь Sadatieraşvili, Karunidze həm вytənnərgə sut вaşlanu turnda xəвər вasьp cqardьlar.

BIRLIN, 7 (Tass). Birlində fəlş cirvonislar jasap jatucь Gruzin aq gvardieslərenə həm nimes faşislarьna sut вaşlanu uŋajь вlən, Girmaniə Kommunislar Partiəse orgьnь „Rote Fanə“ gəzite вolaj jaza:

— „Bu sutnьŋ вaşlanuь uq, anьŋ nəq Orlof sutь təsle uzacaqьn Kyrsətə. Girmaniə sutь Girmaniə vlaslarьnьŋ həm sotsial-dimokratlarnьŋ Sovitqa qarşь çinajət eşləyleren jəşerrgə matasa.

Cit illərdə zaвastofkьlar dulqьnь

Bilgiə tikstil eşcelərə zaвastofkьsь Quşma Amirika auьl xuçalьqь həm tau eşceləreneŋ zaвastofkьlarь.- Lodzьda həm Birlində zur zaвastofkьlar

PARIZ, 6 (Tass). Bilgiəneŋ kənjaq-kənвatьşndaqь Rin şəhərndə 7000 ləp tikstil eşcese xzmət xaqьnьŋ kytərelyen sorap zaвastofkь вaşladьlar. Profsojuzdaqь riformis lidrlar zaвastofkьqa qarşь torrqa tləsələr də, вuldьra almadьlar. Almaz pritşiətiələre xuçalarь qinvar ajnda proizvodstvanь jartьlaş qsqartrqa qərar вirdelər. Riformis profsojuzlar xuçalarnьŋ вu qərarьn rasladьlar.

PARIZ, 7 (Tass). Səjasətcelər Bilgiə tikstil promьjşlnnosndaqь zaвastofkьqa zur əhəmmiət вirələr. Anda xəzer mitallurgiə promьjşlnnosnda da вik çitti krizis вara. Bu, Bilgiə ikonomikasьnьŋ nacarlanuьn kyrsətə.

NIO-JORK, 6 (Tass). Quşma Amirika kommunislar partiəse orgьnь „Dəjli Uərkir“ gəzite jaza:

— Kaliforniədə 8 000 ləp auьl xuçalьqь eşceləre zaвastovkь вaşladьlar. Zaвastofkacьlar xzməst xaqьnьŋ 25 prosint kytərelyen, toraqlarnьŋ jaxşrtuьn sorьjlar, Zaвastofkьqa rivolytsion profsojuz julвaşcьlьq itə.

NIO-JORK, 7 (Tass). Quşma Amirikada Illinojs ştatndaqь Frankelin rajonnda 900 tau eşcese, tau eşcelərə zaвastofkьsьna quşldьlar. Vlaslar, şaxtь xuçalarь həm profsojuz вaşnda torucь riformislar zaвastofkьsьqa qarşь qatьlьq caralarь uzdralar.

„Irkle“ Amirikada.

Amirikanьŋ вarlьq şəhərlərndə, Gajtida Amirika intirvinsiəse həm Amirikanьŋ Qtaj—Sovit konfliktьna qatnaşrqa mataşuьna qarşь xzmət iələreneŋ protis dimonstratsiələre вuldь. Nio-Jorktaşəhəridarəsejortьaldnda zur dimonstratsiə vaqtnda politsiə dimonstratsiəgə həçym itte. Rəsmdə: dimonstratsiə vaqtnda kommunisnь qulqa alalar.

VARŞAU, 7 (Tass). Lodzьda inde ike atnadan вirle dzut promьjşlnnosь eşcelərenen вik zur zaвastofkьsь dəyam itə. Zaвastofkь вaşlanqan caqta aŋar 1500 eşce qatnaşa ide. Xəzer вu promьjşlnnosta eşləyce вytən eşcelər də zaвastofkьqa quşldьlar həm zaвastofkьcьlarnьŋ sanь 6 000dən arttь. Zaвastofkьnьŋ вaşlanuьna, promьjşlnniklərneŋ kymək dogovorqa qarşь kilep xzmət xaqьn kimetylərə səвəp вuldь.

VARŞAU, 7 (Tass). Barislau nift raionnda nift promьjslasnda eşləyce eşcelərne qsqartu вaşlandь. Eşszlər arasnda quzqalьş kəcəjde. Lodzь tikstil promьjşlnnosnda jaŋadan da eşcelərgə qsqartu jasalrqa tora. Lodzьdaqь in zur faвrikantlardan Şəjвler taqьn 300 eşcene urnnan cqara. Lodzьda вer nicə zur faвrik вətnnəj jaвldь.

BIRLIN, 7 (Tass). kommunislar partiəse Brunninştorssedə ilikter kompaniəse eşcelərenen qəmumi çiьlьşьn çidь. Cənki zavottaqь eşcelərgə qsqartu jasalrqa tora. Zafkomda kypcelek urьn totucь sotsial-faşislar вu qsqartuqa riza вuldь. Eşcelər çiьlьşь eşcelərneŋ qsqartьluьna protis jəznnən zaвastofkь iqlan itərgə qərar вirde. Eşcelər, xzmət xaqьn kimtmice 7 səqətlek eş vaqtь krtelyen soradьlar. Girmaniə kommunislar partiəse orgьnь „Rote Fanə“ gəzite: „Ilikter kompaniəse eşcelərneŋ zaвastofkьsь, Girmaniədəge вəten eşcelərgə signal вulьp təşərgə tieş“ dip jaza.

Jazqь cəcygə xəzrlek

Majkoptaqь prof—tixnika məktəвe uqucьlarь traktorlar təzəty ocen 2 udarnьj вrigadь təzedelər. Rəsmdə: вrigadniklar traktorlar təzətələr.

Hindstan milli вurzuaziəse

Angeliə impirializmь aldnda kire cigenə.

Angeliə Hindstanqa dominion xoquqьn вirrgə tləmi.

VINA, 4 (Tass). „Nəjə Frəjə Prəss“ gəzitndə, Hindstan millətcelərə lidere Gandi вlən səjləşy вasьlьp cqtь. Bu səjləşy, Hindstan milli kongerisьnьŋ, Hindstanqa tulь irek sorap həm xəkymətkə „Passif rəyeştə qarşь toru“ (naloklar tyləməy, zakon cqaru ycrizdiniələrenə вajkot jasau, vlaslarqa вujsnmau həm вytənnər) turnda „sul“ rizolytsiə cqaruьnьŋ xikməten acьр вirə. Gandi вu syzlərne səjləgən:

—„Min hic вer vaqtta da, Hindstanqa kəcləy carələren qullanu julь вlən azatlьq alьp вiry jaqnda tyglmen. Bez əle xəkymətkə passif qarşь toru məs'ələse turnda da qərar qaвul itmədek. Ləkin вez jaqьn kiləcəktə вu məs'ələne qarajacaqвьz. Min əle xəzer, Hindstanda passif qarşь toru kampaniəsen uŋşlь rəyeştə alьp cqu məmkinme ikənnegen əjtə almьjm. Jaqьn kənnərdə sullar kongeris çiarqa ujlьjlar. Ləkin ul kongeris, millətcelərneŋ programьna uŋajszlamajacaq. Əgər də sullar yz eşləren tormşqa aşьrrqa ujlasalar, min anьŋ вzneŋ eşkə uŋajszlauьnnan qurqam“.

LONDON, 7 (Tass). Hindstan eşlərə ministere jardəmcese lord Rəssilneŋ zajavliniəse Hindstandaqь urtaca jul totucь səjasətcelər arasnda вomвь şartlau təsle zur joqntь jasadь. Rəssil:

„Hindstan əle ozaq vaqtlar dominion (aftonomiəle koloniə) xoquqь ala almajacaq“ dip əjtkən ide.

LONDON, 7 (Tass). Angeliə kommunislar partiəse orgьnь „Dəjli Uərkir“, Mirut şəhərndə sut qərarь cqarьluьnьŋ kickterelye uŋajь вlən jazqan məqaləsndə, Hindstanda 33 rivolytsionirnь juqarь sutqa вiryneŋ aldan uq cişelep qujlqan ikənnegen əjtə.

Bu sut, Hindstanda eşcelərneŋ rivolytsion xərəkətleren çimery planьnьŋ вer əleşe вularaq xəzrlənde həm uzdьrldь. Angeliə eşcelər massьsь Mirut totqnnarьn jaqlau həm koloniələrne izyce Makdonal'd xəkyməten təşery julnda вrləşrgə tieşlər.

Latьjn Amirikasьnьŋ ikonomikasь

Kənjaq həm Urta Amirika xuçalьqnda krizis kecəjde.

NIO-JORK, 7 (Tass). „Kommers Riports“ zurnalnda Latьjn Amirikasьnьŋ (Urta həm Kənjaq Amirika) ikonomikasь turnda məqalə вasьlьp cqtь. Bu məqalə, Quşma Amirika Səydə Ministrlege ikspirtь Çorç Ədir tarafnnan jazlqan. Bu kşe Braziliədə, Kolumвiədə həm Kənjaq Amirikanьŋ вytənməmləkətlərndə çiddi cualşlar cqacaqьn jaza. Ədir вu cualşlar cqьqa, kofi, şikər həm вytən iksport tovarlarьna вəjə təşyne səвəp itep kyrsətə. Şuşь вəjələr təşy arqasnda, suŋqь vaqtta Braziliədə, вigerək tə anьŋ kənjaqnda вankьrotlqlar kyвəjgən həm xəllər çiddiləşkən. Kolumвiədə xəzrge kəndə 50.000 eşsez вar. Kofi, şikər вəjələrə təşy, Urta Amirika dəylətlərenenŋ ikonomikasьna nьq joqntь jasaj. Əkvadorda igen uŋmau arqasnda вaş kytərylər həm auьl xuçalьqь rajonnarnda вanditizm kəcəjde. Kofi həm şikər вəjələrə təşy Kuвa, Gajti həm San Domingoqa da çəjlde; monda eşszlek kəcəjde. Boliviədə də iqtisadi xəllər şəp tygel. Argintinadan jlьna 122milion somasnda altьn cqarlqan. Bu anda citkə tovar cqaruьnьŋ вik nьq kimyen kyrsətə. Uragvajda qəmumən xuçalqta krizis вara.

Xəjvannarnь sujuqa cik qujьlrqa tieş

Xəjvannnarnь usallьq вlən sujucьlar çəyapqa tartьlacaqlar.

MƏSKƏY, 7 (Rosta). Auьldaqь kulak həm juqarь qatlau ilimintlarьnьŋ xəjvannarьn usallьq вlən sujularьn tuqtatu ocen, R.S.F.S.R. Sovnarkomь Çir Eşlərə həm Justitsiə Xalьq Komisariatlarьna, xəjvannarnь usallьq вlən sujqan ocen çinajət tərtiвe вlən çəyapqa tartu turnda zakon proiktь eşlərgə təqdim itte. Bu zakon proiktь aşьqьs rəyeştə R.S.F.S.R. Xəkymətenen raslauьna krtelrgə tieş.

Xəjvannar kətye kimygə cik qujlsьn.

SAMAR, 7 (Rosta). Ytkən jlnь aşlьq uŋmau, krajda xəjvan asraucьlьq eşenə zur zarar kitrde. Xəjvannarnь həm вigrək tə jəş xəjvannarnь вik kecle rəyeştə suju вara. Xəjvan asraucьlьq Sojuzь (Životnovod sojuz) вirgən məqlymatlarqa qaraqanda вьl krajda 820·000 вaş jəş xəjvan sujlqan. 1913 nce jlqa caqştrqanda duŋqzlar вarь 56 prosint, atlar 72 prosint qna qalqannar. Kraj partiə komititь qərarь вujnca mygzle ərə xəjvannar kətye 1931nce jlnьŋ jazьna ajaqqa вastьrьlrqa tieş. Xəjvan azьqьn arttьru ocen вьl pcən ylənnərə cəcy 56 prosint arttьrьlacaq. 5 nce qinvarqa krajda xəjvan asraucьlьq ajlьqь вaşlanacaq.

Xəjvan asraucьlьq sojuzь вer cara da kyrmi·

STAVROPOL', 7 (Rosta). Xəjvannarnь suju kecəjep kitygə də qaramastan xəjvan asraucьlьq sojuzь (Životnovodsojuz) əle haman da xəjvannarqa kontьraktatsiə jasau eşen вaşlap çiвərməgən. Qajsь вer rajonnar kontьraktatsiəgə вətnnəj krşməgənnər. Ujlanqan kantьraktatsiə (35.900 вaş) вarь tik 0,5 % qna ytəlgən. Ber aj ecndə kraj plannь вer nicə tapqьr alştrdь.

Suŋqь səqəttə

◆ BIRLIN, 7 (Tass). Şuşь arada faşislar вlən вəreleş vaqtnda kommunis Nəjman yterlgən həm eşce Koвiş Məjer jaralanqan ide. Məjer şuŋa qaramastan qulqa alьnьp xəzrge vaqtta tərmə вolnisnda jata. 3 - qinvarda vlaslarnьŋ xərəkətenə qarşь вrnce dimonstratsiələr jasaldь. Bygen, faşislar tarafnnan yterlgən Nəjmannь kymy uŋajь вlən protis dimontratsiəse jasaldь. Politsiə, dimonstratsiədə qatnaşucь, tьjьlqan Qzьl Frontoviklar Sojuzь formьsь kigən sojuz cliннəren, şulaj uq „Doloj yterycelərne!“ digən plakatnь qulqa alrqa mataştь. Ləkin eşcelər qarşьlьq kyrsəttelər. Politsiəjskilər ata вaşladьlar. Bik kyp kşe jaralandь, вer eşce yterlde. Birlinneŋ eşce kvartallarnda ciktən tьş acu xərəkəte xəkem sərə.

TOKIO, 8 (Tass). 6 ncь qinvarda Xarвinnan alnqan xəвərlərgə qaraqanda, Qtaj - Kəncьqьş timer julnda turьdan turь qədəttəgecə xərəkətne julqa salu ocen, timer julnьŋ aparatь qzu eş alьp вara. Kənвatьş liniəgə ajruca iqtiвar itelə. Anda 276 ncь kilomitrdaqь kyper təzətlgən. Xərəkət çajqa salnqan həm raspisanie iqlan itlgən. Timer julda xərəkətne julqa saluqa Qtaj qəskərlərenen ozaq kycerelye qomacau jasьj. Kənвatьş liniəgə timer julnь təzəty ocen zur qna partiə eşcelər çiвərlde. Qtaj-Kəncьqьş Timer Julь вlən Ussuri timer julь arasnda tiligraf eşli вaşladь.

◆ TOKIO, 8 (Tass). 6 ncь qinvarda Xarвinnan alnqan xəвərlərgə qaraqanda Modigujnьŋ qatnaşь вlən Qtaj-Kəncьqьş Timer Julь p avliniəseneŋ вrnce utьrьşь вuldь. Bu utьrьş təвriklər almaşuqa вaqşlandь.

◆ TOKIO, 8 (Tass). Xarвinnan alnqan xəвərlərgə qaraqanda, Vladivostokka вilgeləngən qtaj ilcese Sə Vladivostokka cqьp kitkən.

Sovitlar sojuznda

Jraq Kəncьqьş armiəsenə вyləklər.

TULA, 7 (Rosta). Ajrьm Jraq Kəncьqьş armiəsenə вyləklər çiвəry ocen 36 meŋ sum camasь aqca çiьldь. Monьŋ 10 meŋ sumьna auьru həm jaralanqan qzьl armieslər ocen kurort urnnarь satьp alьna.

Ximiələştery вrigadьlarь.

MƏSKƏY, 7 (Tass). Ximiələştery dəylət komititьnьŋ mətвuqat həm ondəy siksiəse totaştan kyməkləşyce rajonnarqa, mamьq, çiten, cegnder ystery rajonnarьna, şulaj uq totaştan izvisləşterelə torqan rajonnarqa çiвəry ocen hər вrsndə 3 r kşə itep вiş yzək вrigadь təzyne kirəkle taptь. Totaştan kyməkləşə torqan rajonnarqa çiвəry ocen şuşndьj uq вrigadьlar təzy turnda urnnardaqь ximiələştery komititlarьna təqdim jasarqa qərar вirlde. Brigadьlarnьŋ eşləy srogь - 1 aj вulacaq.

Jaŋa tgy faвrigь.

NIZNI - NOVGOROT, 7 (Rosta). Nizni - Novgorotta jaŋa tgy faвrigь salndь. Faвriknь salu 600 meŋ sumqa təşte. Jaŋa faвrikta 1.500 eşce eşləjəcək.

Orlьq tazartunь maşinalar вlən tə'min ity julnda.

MƏSKƏY, 7 (Tass). SSSR çir eşlərə xalьq komisarь iptəş Jakovlof SSSR Xalьq Xuçalьqь Sovitьna, SSSR Eşce-krəstiən Inspiksiəsenə, RSFSR Çir Eşlərə Xalьq Komisariatьna, şulaj uq „Silmaş“ həm Bəten Rusiə Mital Sindikatьna məraçəqət itep, moŋar qədər cqarlqan həm mondan suŋ cqarьlacaq orlьq tazartu maşinalarьn çitərlek qədər iləklər вlən tə'min ity turnda nьq caralar kyryne ytnde. Monьŋ ocen zavotlarnь ilək timer cьqь вlən tə'min ityne kecəjtrgə kirək вulacaq.

Donвas eşcelərə kymer cqaru planьn ytəjəcəklər·

MƏSKƏY, 7 (Tass). Donвasnьŋ Artim, Lugan həm Stalin okruglarь tau eşcelərnnən Məskəygə kilgən diligatsiə (diligatsiəneŋ вaşnda вəten Ukrajna tau eşcelərə komitite prsidətele iptəş Smirnof tora). Tau Eşcelərə Yzək Komitite plinumnda eşləp cqaru programьnьŋ ytəlep вtməye məs'ələse вujnca syz alьp, kiləcəktə Donвas tau eşcelərenen kymer cqaru planьn ytəy ocen вəten kecləren qujacaqlarьna ьşandrdьlar.

RSFSR da toraq təzeleşe·

MƏSKƏY, 7 (Rosta). 1929-30 ncь jlqa toraq təzeleşe вujnca eş kyləme 616,5 milion sumnьq (вltrqьqa qaraqanda 49,3 prosint artьqьraq) itep вilgelənde. Toraq təzeleşenə iŋ zur sumanь (вilgeləngən təzeleş kyləmeneŋ 45 prosintьn) promьjşlnnos вirə. Urnnardaqь вaşqarma komilitlər вəten sumanьŋ 25, kopiratsiə-20, transport-8 həm toraq salucь qalqan ojşmalar 2 prosintьn вirələr. Eşcelər ocen qomumi təzy programьnьŋ 84 prosintь kyləmndə toraq təzeləcək. 1930 ncь jlda eşcelər ocen 6.800 kvadrat mitьr zurlqta jaŋa toru urnnarь artacaq. Jьl axrьna RSFSR də вer kşegə tiə torqan toraq normьsь urtaca alqanda xəzrge 5,66 kvadrat mitrdan 5,71 kvadrat mitrqa kytəreləcək.

Qoralszlanu komidiəse aldnnan

21 nce qinvarda Londonda dingezdə qoralsьzlanu [illegible] konfirinsiəse bulacaq. Rəsmdə: London konfirinsiəse tezələcək Sən Cims saraj.

Sotsializm jarьşьna qatnaşmaqan вergnə auьlda qalmasьn

Jazqь auьl xuçalьqь kampaniəse вzgə вu kəngə caqlь yzenə tiŋe вulmaqan qajət tə zur вurclar jəkli. Tatarstan вasularnda cəcy məjdanь 13,3 prosintqa kiŋəjtelrgə, igen uŋьş 9 prosintqa kytərelrgə, orlьq 100 prosintь вlən tazartьlrqa, agraminimum tulьsь вlən ytəlrgə həm jazqь cəcy uŋajь вlən Tatarstannьŋ 35 prosintь kyməkləşrgə tieş.

Bu alda torqan вurclarnь ytəy massьnьŋ yz insiativasьna tajana. Qajsь auьl alda torqan вurclarnь nqlap təşener, qajsь auьl sovitь вu məs'ələ tirəsenə massьnьŋ fikeren tuplьj alьr, qajsь ojşma eşləp cqaru məs'ələsen konkrit rəyeştə qujьp, jarlь həm urta xəlle krəstiən kypcelegeneŋ вu eşne yzeneŋ вaşlap jəryenə ireşə alьr-şul auьl, şul volьs jazqь cəcy kampaniəsen uŋşlь itep yti alьr.

Şunьŋ ocen də massьnьŋ yz insiativasь вlən kytərlgən aktiflьqьn, auьl xuçalьqь tarmaqnda eşləp cqarunь kiŋəjty, auьl xuçalьqьn sotsializm nigezndə jaŋa вaştan qoru məs'ələse tirəsenə вorьр çiвəry həm julвaşcьlьq ity, çir orgnnarьnьŋ, partiə ojşmalarьnьŋ yzək вurclarnnan вulьp sanala. Xalвuki urnnan kilgən xəвərlər auьllarda massь insiativasь вlən çitəkcelek ityneŋ вik nacar torqanьn raslьjlar. Əle şuşь kəngə caqlь volьs həm rajonnar arasnda sotsializm jarьşь iqlan itkən urnnarnь вez вik sirək осьratавьz. Kyp urnda sotsializm jarьşь yzenə kiŋ urьn alqanь juq. Rajonnar arasnda iqlan itlgən jarьş ta [illegible] arasnda, auьlnьŋ yz ecndə, kolxozlarda sotsializm jarьşь ojştru məs'ələse вlən qzqsьnucь juq. Bygnnən вaşlap вu eşne quzqatьр çiвərrgə, sotsializm jarьşьna çannь təs вirrgə kirək.

Tatarstan Yzək Başqarmasьnьŋ kyptən tygel gnə вulьp ytkən plinumь вu məs'ələgə ajruca əhəmmjət вirep tikşrde həm jazqь auьl xuçalьqь kampaniəsen uŋşlь ytkərgən rajon, volьs, kolxoz həm auьllarqa xəkymət ismnnən qimmətle primiələr вirrgə quştь. Kyməkləştery eşndə san həm sьjfat jaqnnan вrncelekne alqan kantonqa plannan tьş 50traktorlьq traktor kalonnasь вireləcək. Jazqь auьl xuçalьqь kampaniəse həm kyməkləşy eşləren вaşqalardan da jaxşьraq həm nətiçəle itep ytəgən ocen, kanton, VIK jaki RIKlərdən вrse aftomoвil alacaq, şul uq iŋ jaxşь ytəgən volьs, jaki rajon tirritoriəsenə totaştan tilifon cltəre uzdьrьlacaq. Kolxozdaqь milkne вaşqalarqa yrnək вulrlьq itep çəmaqətləştrgən həm jazqь auьl xuçalьqь kampaniəsen jaxşь uzdrqan ocen, Tatarstan xəkymətə вer zur kolxoznь kycmə tipografiə вlən вyləklərgə, iŋ jaxşь 5 auьl sovitьna həm alardaqь auьl xuçalьqь siksiələrenə hər qajsьna вrər juqarь tiptaqь kycmə kino aparatь вirrgə вuldь.

Barlьq kəc, вarlьq insiativь jazqь cəcy kampaniəsenə jynəlsen. Hər вer xzmət iəse krəstiənneŋ fikre, aktiflьqь auьlnь sotsializm nigezndə jaŋa вaştan qoru məs'ələsenə tkəlsen. Sotsializm jarьşьnaqatnaşmqan вer gnə auьlda qalmasьn.

Q. NƏBI.

Tərle xəвərlər

◆ MƏSKƏY, 7 (Rosta). Sвrneŋ təp mal asraucьlьq rajonnarьn şuşь jlnьŋ kəzenə 100 prosintь вlən kyməkləşterep вterrgə camalana.

◆ MAXAC - QALA, 7 (Rosta). Tau xalqь krəstiənnərenen qərarь вujnca Bakumin rajonnda 10 məcet jaвьlьp, вolarnьŋ jortlarnda nadannqьь вtery punktlarь, məktəplər həm kopiratif kiвtlərə acldь.

◆ PITROPAVLOF, 7 (Rosta). Nimslər arasnda Girmaniə həm Amirikaqa kycep kity turnda вarqan kulaklar qotrьqьna çəyap urnnda, oc posjolkьnьŋ nimslərə yz ara вrləşep kolxoz təzrgə qərar вirdelər.

Proizvodstva jacəjkelərenəŋ əlkə kiŋəşməsenə xəzrlek

Kiŋ massьnьŋ aktif qatnaşь вlən ytərgə tieş. Kiŋəşməne pritpriətiələrdəge вəten eşevzgə smotroƣa əjrlderrgə kirək

Buişlьq itərgə caqьraвьz

Gəzitenzneŋ 29 ncь jьl, 31 nce dikəвrdə cqqan sanьnda əzlksez eş [illegible] kycy səвəple faвrik-zavot pritpriətiələrnda partia, komsomol, profsojuz, massovьj həm kul'turь eşlərenen quilьşь, kirək sistimь jaqnnan bulsьn, kirək formь-mitod, ojьşu həm məndəriqa jaqnnan bulsьn tormьşnь xəzrge soraularьna tulьsnca çavap вirə almauь həm anь ber qədər çimerelye turnda jazьlp ytlgən ide.

4 nce ƣinvarda V. K. P. (в) Əlkə Komititnda, fivral ajь başlarnda bulacaq proizvodstva jacəjkelərenen əlkə kiŋəşməsenə xəzrlek kyry turnda çiьlş ytkərlde. Çiьlşqa Qazandaqь zur zavot-faвrik jacəjkelərenen sikritarlarь, komsomol aktiflarь həm gəzit ridaksiələre vəkilləre qatnaştьlar.

Xəzrlek turnda fiker alşqannan sun çiьlşь, əlkə kiŋəşmə, pritpriətiədə вəten eş sistimьnьŋ janaca qoru əlgese astnda ytərgə tieş. Xəzrge sistimnь ygzərty həm anь əzlksez eş atnasьna taprata çajlap jana вaştan qoru məs'ələləre əjrəny ecen ber nicə pritpriətiədə kiŋəşməgə qədər kin tikşery ytkərrgə, eştə вulqan вəten urnьŋ təcriвələrenen turnda gəzitlərdə kiŋ fiker alşp вaru kirək digən qararqa kilde.

Bygngə nomir gəzitenzdə proizvodstva jacəjkelərenen əlkə kiŋəşməsenə xəzrlek kyry вrnce vylek cqaraвьz. Pritpriətiələrdə partia, profsojuz, xuçalьq orgnnarnda, komsomol ojşmalarnda kul'tura turnda eşləyce вəten tarmaqlarda eşləyce вəten partiale həm partisez iptəşlərdən yz eşləre turnda [illegible] təcriвələrenən kiləcəktə gəzitenzdə jaqtьrtp вarularnь sorajвьz.

eşcelərne partiagə tartu bujnca gundəlek əhəmmiətle tarmaqlarda əzlksez eş [illegible]

[illegible]

Nərsə turьlarnda jazarqa

Bu məs'ələ bujnca tyвəndə kyrsətlgən turьlarnda jazarqa məmkin:

Xuçalьq jlьnь вrnce kvartal [illegible]

[illegible] rrqa? partiasez aktif eşcelər arasnda eşne nicek julqa salrqa? [illegible]

RIDAKSIƏ.

Iskecə qalaвzmь, jaŋacaqa kycəвzme?

Suŋqь vaqtlarda partia məsnqaqa [illegible]

[illegible]

Funksional sistim nidən ojьarьt sun?

[illegible]

tigən eleşen, jəƣni yzlərenə qaraƣan tarmaqlarьn eclərenə alrƣa trьşalar. Bolardan başqa вəten komititlar da şuşь вylklər jaki komisiələr sistimь вlən eşlilər, ajrьm tarmaqcqlarnь alьp вaru əcen вylklərdən tьş taƣьn əstəmə komisiələr də təzgəlilər. Mnə вu turьda fiker quzƣatqan iptəşlər komision sis-

[illegible] pritpriətiədə yzək sanalƣan tarmaqlarƣa kycə həm şul tarmaq вlən eşne kecəjtygə qaratьla. Əjtik xəzer əle вzdə jəcəjkelərdə sotsializm jarьşь eşen julвaşlap alьp вarucь вylek tə, komisiə də həm ajrьm kşe də juq. Şulaj uq eşcelər xzməte, tormьş, eşcelər təqdimnəren eşkə aşьru, kopiratiflaşu,

Qiьnnaştrmьj, ə unajlaştьra.

Qaj ber iptəşlər [illegible]

[illegible] eşkə əjrətep torrƣa turь kiləcək. Mnə вu xəl вaşta aktif sajlau məs'ələsndə ber qədər qiьnnьq tudrsa da, aktif ysteryeşenə zur çiŋlek krtəcək. Auьrlьq monda ənə şul вilgeləngən iptəşlər вlən julвaşcьlьq məs'ələsenə kilep trələ. Şik juq ki, вu sistimnь julƣa salƣanda jəcəjke sikritarь həm вiurosь turьdan-

B. K. P. (в) Yzək Komititnda

„1000“ həm „2000“

VKP(в) Yzək Komititь Juqarь tixnika uqu jortlarьna „2000“ne qasul ity şartlarьn rasladь.

Bu uqu jortlarьna çiвərelə torqan iptəşlərnen sostafь şuşь şartlarqa jaraşlь вulrqa tieş:

1) Uqrqa çiвərelyeelərneŋ in kimndə 75-80 prosintь eşcelərdən вulrqa.

2) [illegible]

3) [illegible]

4) [illegible]

Tatarstanqa 20 urьn вirelə

[illegible]

[illegible] вrse вulacaq•

Bu turьda taƣьn da kyвerək səjlənrgə məmkin вulьr ide. Ləkin вu jazma məs'ələne quzƣatьp çiвəry tləge вlən gnə jazlƣanƣa kyrə şuşьnьŋ вlən ciklənep toraвьz. Bəten qzqsnƣan iptəşlərneŋ вu turьda yzlərenen fikrləren „Qzьl Tatarstan“ arqьlь əjtyləren kətəвez. S. F.

„Vulkan“ faвrignda partiaqa jaŋa krgən eşce-kustarlar.

Bzneŋ tərcəməcesez jaza

Şanxajdaqь fransuz saldatlarь yzlərenen impirialislar qulnda qoral вulularьn aŋnьjlar

Fransiə Hindstannnan jallanьp həm prizьf вujnca Fransiə xəkyməte tarafnnan Şanxajƣa çiвərlgən 103 həm 104 nce вatalion fransuz ƣəskərləre „Jumanitə“ gəzitenə tyвəndəge xatnь jazalar:

„Bzneŋ ike вatalionьвznь təşkil itkən 2 meŋ kşe aqcaƣa jallanьp həm prizьf вujnca xzmət ityce hindu - qtajlьlardan (Fransiə Hindstanь) ƣiвarət. Ike jldan вirle вez Fransiə konsissiəsen həm Intrnatsional konsissiəne saqlau xzmətndə, Fransiəneŋ grazdannər politsiəse həm Angliə soldatlarь вlən вrgə eşliвez. Juldaşьвьz вulƣan suqьş kirək-jaraqlarь-tup, tank, pulimiut, granat, вumвь həm başqalar.

Vaqiƣələr kyzeвzne actьlar. Fransiə impirialislarьnьŋ вzgə nindi rol' ujnatqanьn aŋnadьq. Bez əjtə alaвьz ki, Şanxajda Qtaj rivolytsiəseneŋ tərle kyrenşləreneŋ dəyamь vaqtnda, Fransiə həm başqa impirialislar ərmiəse hər vaqt Qtaj kontr-rivolytsiəsen jaqlap həm aŋa jardəm itep kilde. Fransiə həm Angliə əfisərləre вlən qtaj ginirallarь вrləşməseneŋ вurьcь-kontr-rivolytsiə eşləren tərtip вlən alьp вaru ide.

Bez Şanxajnьŋ citlər kvartalьn ƣnə tygel вəlki, Qtaj kvartallarьnьŋ da stratigiə jaƣnnan əhəmmiətle вulƣan punktlarьnьŋвarьndayzqulьвzƣaaldьq. Kycə həm kycmi torƣan вlakhauьzlar, uram catlarьna urnaştьrlƣan mitraliuzlar cənckele timer cвьq həm вaşqalardan jasalƣan вarrikadьlar, kyzətce həm potrollər, Şanxajnь saqlau əcen jasalƣan manivrlar, həm вaşqalar вarь da, təвndə Qtaj prolitariatьna joƣntь jasap, rivolytsiə xərəkəten tuqtatu əcen kyrlgən caralar ide.

Qtaj prolitariatьnьŋ hər вər manifistatsiəsndə, вrnce majda, hər zur miting vaqtnda, вrnce augustaqь zur zaвastofkьda, citlər konsissiəsndə tərtip saqlau isme вlən вez вaştan-ajaq qorallandьrьlьp suqьş xəlndə вula idek. Ləkin 1927 nce jьl, Rusiə patşasь tuƣan kənne urьs aq gvardiesləreneŋ manifistatsiəse kənndə вez xzməttən вuşatldьq.Bzdən вaşqa, tərle „tərtiple“ ƣəskərlər Sovit konsllьƣьn talauƣa jul qujdьlar. Xəlвuki Sovit konsllьƣь tərtip saqlana torƣan citlər konsissiəsndə ide.

Cankajşineŋ əmere вujnca kommunislarь aulau vaqtnda вez, Şanxajnьŋ вəten suƣьş punktlarь вaşlьƣь polkovnik „Malə“ tarafnnan, Fransiə konsissiəsndə вulƣan вəten Qtaj kommunislarьn totьp, alarnьŋ eşləren qarau əcen təzlgən məxsus вiuroƣa tapşьrrƣa əmer aldьq. Biuro tapşьrьlularь вlən yk hic вer sorausьz-nisez alarnьŋ вaşlarьn вterə ide.

Bez Şanxajda elek, frər (katolik missionirlar çəmƣiəte) məktəpləreneŋ вrenə urnaştьrldьq. Monda вankьlar вlən вrgə frərlər вəten səydə həm industriəgə joƣntь jasьjlar, industriə administrasiəsndə həm вaşqa ojşmalarda zur urьn totalar. Bez xəzer laik məktəptə (Fransiəneŋ xalьq məktəвe). Əzlksez xzməttə вuluƣa qaramastan (posta toru, 4 səƣət praktikь, irtə 4 səƣət, kic 2 səƣət potrollek... ƣəmumi kazarma eşləren qarau, trivogь, вolarƣa əstəmə poxot həm manivirlar) tora torƣan urnьвьz nacar, xəşərət вlən kьmldek, kiem-salьm nacar, eş kieme, вiələj-pircatkь, ojьq, fajdalanrlьq kylmək juq. Bez вolarnь yz tiennəreвzgə satьp alrƣa məçвyrвez. Bəten jal aqcaвьz şuŋa kitep вtə.

Aşaƣanьвьz dəge həm ygez ite qatьş isləngən aşamnьq, ecəge, eckənevez su. Cəj hic vaqьt вirlmi. Bez qart soldat həm вaşlqlarnьŋ „mərxəmətenə“ tapşьrlƣanвьz.

Juq ƣna вer eş əcen 15 kən tərmə. Dissiplinarnьj urnnar ciktən tьş nacar, çir astnda.

Jal səƣətlərndə işek aldь sвerygə qarşqan əcen 5 jьl tərmə, вer kapralƣa lajьq вulmaƣan syz əcen ike jьl jarьm tərmə. Saulьq saqlau eşləre вaşnda majur „Fuş“ tora. Juƣarьlarƣa az ƣna xzmət kyrsətməgən əcen 8 kən tərmə, auьru вulsa da tərməgə tƣьla həm irtəsen ipidimiədən ylə. Joƣşlь auьrular kecəjə, aŋa iltifat itkən kşe juq. Dauaalau əjвrləre juq dərəçəsndə az.

Juƣarьda səjləngən şartlar ecndə, ileвzdən həm Fransiə eşcelərə ojşmalarnnan jraqta, aŋsьz həm spitsial şpionnar вlən colƣanƣan xəldə, вez вu kəngə qədər, jəşəy şartlarьвznь jaxşrtu həm Fransiəgə qajtuьвznь вuldьru əcen вrdən вer jul вulƣan kolliktif вer quzƣalьş ojştьra almadьq. Fransiə eşcelərnnən cittə qalƣan вulsaq ta, вez вu eştə yzeвzne impirializm tarafnnan aldanƣan вəxtszlər dip sanьjвьz həm Fransiə eşceləreneŋ də jardəm ityləren ytenəвez.

Qtaj xzmət iələre вlən qərdəşləşep, yz xoquqlarьвznь alu əcen trьşacaqвьz. Kolliktif taləp arqasnda вez Fransiəgə qajtrƣa həm вaşqa taləpləreвzgə də ireşrвez.

Bez Sovitlar Sojuzьna doşman ginirallarƣa çarşь kərəşlərndə, Qtaj prolitariatьna jardəm itəвez. Şulaj uq Sovitlar Sojuzьn da jaqlarвьz.

„JUMANITE“ 20 dikəвer.

Aƣac xəzrləy

eşndə kisken вorьlьş tudьru turnda Partiə вirgən diriktiflar ytəlrgə tieş

Aƣac xəzrləy turnda ip. Sьjrtsof syzləre.

MƏSKƏY, 7 (Rosta). Kicə Xzmət həm Oвorona Sovitьnьŋ aƣac-utьn xəzrləy həm cit illərgə aƣac cƣaru eşlərə вujnca maxsus vəkile iptəş S. I. Sьjrtsof mətвuƣat vəkilləre вlən səjləşte. Iptəş Sьjrtsof aƣac xəzrləy eşlərndə вəten ilneŋ əhəmmiəte вirelrgə tieş вulƣan qaj вer məs'ələlərgə tuqtaldь. Aƣac xəzrləy eşlərndə 1930 ncь jlnьŋ 1 nce ƣinvarьna вulƣan məƣlymatlar (utьn xəzrləy вujnca jllьq zadanieneŋ 40 prosintь, eşləp cƣaru əcen kirəkle aƣac xəzrləydə jllьq zadanieneŋ 30 prosintь ytəlye) вzne hic вer tnclandьra almьj. Aƣac-utьn xəzrləy programьn вaşqaru eşndəge ƣəmumi xəlne suŋ dərəçədə jaraqsьz itep taвarƣa turь kilə. Iptəş Sьjrtsof Kariliədə həm Jraq Kəncьƣьş krajda aƣac xəzrləy eşləreneŋ xəle вigerək tə nacar torƣannьƣьn kyrsətə. Anda eşkə kitə torƣan aƣac xəzrləy programь 20 nce dikəвrgə jllьq zadaniədən вarь tik 5 prosint kyləmndə gnə ytəlgən. Sвrdə plan вarь 11 prosint qna вaşqarlƣan. Tən jaq krajda, Ural, Tən jaq Kafkaz həm Nizgorot krajnda eşkə kitə torƣan aƣac xəzrləy eşləreneŋ вarьşь hic qənaƣətlənrlek tygel. Utьn-aƣac xəzrləy eşlərndə eşləp cƣaru programьnьŋ qənaƣətlənderrlek rəyeştə вaşqarlmauьnьŋ təp səвəвe, aƣac xəzrləy ojşmalarьnьŋ eşndə sistim juqlьq, sylpənnek, qrьn qaraular вuludan, eşne alьp вaruda tieşncə insiativa həm inirgiə kyrsətlməgənnktən kilə. Şulaj uq aƣac-utьn xəzrləy eşlərndə partiə, sovit, profsojuz ojşmalarь da hər vaqtta da kirəgncə əhəmmiət вirep, вasьm jasap tormaƣannar. Aƣac-utьn xəzrləy eşlərndə iŋ ƣadi xzmət dissiplinasь da вulmau вlən вrgə, hic вer tərle ratsionallaştьru caralarь da tormşqa krtlməgən. „Lisosindikat“nьŋ aƣac xəzrləy eşlərndə kirəkle kisy qorallarь həm tixnika kirəklərə вlən qənaƣətlənderrlek rəyeştə tə'min itməyə aƣac-utьn xəzrləy eşləreneŋ вarьşьna həm xzməteneŋ eşləp cƣarьna da hic şiksez, kire jaqtan tə'sir itte. Iptəş Sьjrtsof tarafnnan urnnarƣa aƣac-utьn xəzrləy szьƣь вujnca udarnьj aj ytkərrgə, (əgər də ytkərlməgən вulsa) kolxoz həm urman kopiratsiəseneŋ eşce-jək kecləren kiŋ kyləmdə eşkə tartrƣa, şulaj uq ƣadi həm dini вəjrəm kənnərndə eşcelərneŋ kypləp eştən kiten torularьn tuqtatuƣa, ajrьm əhəmmiət вirrgə təqdim itlde. Potriвitel kopiratsiəsenə aƣac-utьn xəzrlənə torƣan urnnarda əjвer taratu, səydə cltəren tizlek вlən kiŋəjty kirəklegə kyrsətelə. Ƣinvarnьŋ вrnce həm iknce cirklərndə eşlərneŋ вarьşьna jomƣaq jasalƣannan suŋ, eş nəticələre uŋşsьz вulьp kyrngən aƣac-utьn xəzrləy ojşmalarьnьŋ çitəkceləren qatь caralar qullanьlacaq. Partiəneŋ aƣac-utьn xəzrləy eşndə kisken yzgəreş jasau turnda вirgən diriktiflarь, hic вer nərsəgə qaramastan çirenə çitkerelrgə tieş.

BOZ aƣa

[Yz xəвərceвzdən]

— Kəcləp kolxozlaştrƣannar ikən.

— Kem Sovit vlasьna qarşь, şul qul kytərsen, dip tauьşqa qujƣannar ikən;

— Xatьn-qzlar вar da qarşь. Irlər вlən xatnnarnьŋ ajrьlularь massovьj kyreneş alьp вara ikən.

— Krəstiənneŋ nastroiniəse вik nacar ikən. Kolxozƣa qalmasьn dip вar da at satalar, di. Kyzkəj volsьnda eş atlarь вtə jazƣan imeş.

— Din cutь вik zəhər qzьp вara, di. Xalqta dinnelek kecəjə ikən.

Minzələ kantonьnьŋ, Kyzkoj volsь, totaş kolxozƣa kyckəc, şuŋa oşaşlь xəвərlər taraldь. Xətta ul xəвərlər rəsmi orgnnarƣa da вarьp işetldeвuƣaj. RKI neŋ Kyzkəj volsьndaƣь totaş kolxozlaşu eşen tikşerrgə вarƣan komisiəsenə, Kyzkəj volsь partiə ojşmasьn tazartrƣa вarƣan komisiəgə вu xəвərlərne вigerək nьq işetrgə turь kilgən вulsa kirək.

Şuŋa kyrə Minzələ kantonьna вarьp təşy вlən Kyzkəjgə aşqtьm. Auьldan auьlƣa jərep krəstiən massьsьnьŋ yze вlən səjləşep məs'ələ вlən tanьşu in dores kartinanь acacaq ide.

Kyzkəj volsьnьŋ 10 nan artьq auьlьn əjlənep cqtьm. Tik kartinalar, faktlar вer—вrsenə oşap qaвatlana вaşlaƣac qna artьq jərydən tuqtadьm. Kyzkəj turnda ajrьm вer ozьn məqalə jazlƣanƣa qaвatlap tormьjm. Tik вer ike momintqa ƣna tuqtalьp kitəm.

Xəzrge kəndə xzmət iələre arasnda gəzitlərgə zur ьşanьc вlən qarau вar. Hic вer ucrizdiniə вaşqarьp вirə almaslьq eşlərne, gəzit вuldьrьp cƣara dip ьşanalar. Şuŋa kyrə вrər məs'ələ вlən ucrizdiniədən ucrizdiuiəgə jərep, ocьna cƣa almьj aptьraƣannan suŋ ridaksiəgə kilələr, jaxut jazalar. Gəzit kşese auьllarƣa вarьp cƣu вlən çirle ucrizdiniələrneŋ, ajrьm eşcelərneŋ əstnnən zarlanьp kilyeeləreŋ ige—cige вulmьj, qaj vaqьt RKI vəkillərə əstnnən də zarlanrƣa kilələr.

Bu julь da, auьl sajьn, tuqtaƣan вer çirdə miŋa вik kyp zarlar işetrgə turь kilde. Tləsə kem əstnnən, tləsə nindi məs'ələdə zarlanular вuldь, ləkin...

— Mine kolxozƣa kəcləp krttelər.

— Nicek itep kolxozdan cƣarƣa ikən.

— Nicek alaj kolxozƣa kəcləp krtələr, kвek вer zarlanucь kyrmədem. Tərle вorlmalь soraular вlən səjləşterep qarap ta, andьj syz iştmədem. Kiresncə yzlərə cittə jərgən krəstiənnərneŋ auьldaƣь simiələrenə, tanьşвlşlərenə:

— Kolxozƣa krmi qalmaƣьz, əвəzətlni kregez. Min cittə dip təşerep qaldьra kyrməsnnər, jazdrtьƣьz, dip вer fikrne qaвatlap - qaвatlap jazlƣan xatlar kyrsəttelər.

Eş atlarьn вtery məs'ələlərndə şundьj uq kartina. Eş atlarьn вtery tygel, kiresncə arttrƣan urnnarnь kyrdem. Kimegəndə də, вik az ƣna, qaj вer auьllarda ƣna. Min auьl sovitlarnda вu jьl kəz kypme at satьp alnƣan həm kypme sujlƣannь sorap jərdem. Ber çirdə də mondьj rəsmi sьjfrlar juq. Ləkin auьlnьŋ вaşnnan təşep вarmaq вlən sanaƣanda sikritarlarь - kem alƣan, kem sujƣannь sanap cƣa alalar. Sikritarlarь əjdə ocraƣan auьllarda miŋa tyвəndəge sannarnь вirdelər:

Taular auьlь: kəzdən вirle 28 вaş at sujlƣan, 22 вaş satьp alnƣan, 6 вaş kimegən.

Bojorƣan: 12 вaş sujlƣan, 5 вaş alnƣan, 7 вaş kimegən.

Qolь: 25 вaş sujlƣan, 15 вaş alnƣan, 10 вaş kimegən

Qalmia: 50 вaş sujlƣan, 63 вaş alnƣan, 13 вaş artqan.

Qalmaş: 23 вaş sujlƣan, 42 вaş alnƣan, 19 вaş artqan.

Juƣarь təkərmən: 50 вaşlap sujlƣan, 50 вaşlap alnƣan kimegən də, artmaƣan da.

Başqa auьllarda sikritarlar turь kilmədə. Ləkin kartina вarь вer. Jə artqan, jə şul kəjgə qalƣan, iə вik az kimegən. Xəzer inde mal suju вətnnəj tuqtalƣan,

Kyməkləşkən rajonnarda urnь-urnь вlən (вer вzneŋ Tatarstanda ƣna tygel, вəlki Sovitlar Sojuzьnьŋ вaşqa pocmaqlarnda da) eş xəjvannarьn sujusatu kвek xəllər вulƣaladь. Minzələ kantonьnьŋ min jərep cqqan rajonnarda həm kyməkləşy ytkərlgən urnnarda eş xəjvannarьn çəmaƣətləşteryneŋ əhəmmiəten aŋnatunь julƣa qujƣanda, eş xəjvannarьn saqlap qalu məmkin ikənnegə kyrenə.

Auьllardan, krəstiənneŋ yz arasnnan jərep cqqac, kolxozlaşunьŋ xzmət iəse krəstiən kypceleganeŋ fəqət yz tləge вlən eşlənə ikənen çanпь faktlarda kyrəseŋ.

Kəzgə kolxozlaşьp вtkən, kolliktif вlən zəkqə sərep qalƣan, xəzrge kəndə igen qorallarьn, eş atlarьn, cəcy orlqlarьn вrləştery eşen вterep вara torƣan Kyzkəjdən suŋ, əle jaŋa ƣna kolxozlaşьp jata torƣan, əle kolxozlaşu protsisь вarƣan вrər volsnь вarьp qararƣa kirək ide. Kantondaƣь iptəşlər Rocь volsьn qarap cƣarƣa kiŋəş вirdelər.

—Milli jaqtan da cuar volsь, jaŋa ƣna kolxozlaşьp jata, вarьp qajt, didelər.

Rocь volsь ytkən jazƣa 0,6prosint kolxozlaşqan вulƣan. Aŋa 10 prosint kolxozlaşrƣa plan вirgənnər. Brər aj camasь vaqьt ecndə ul kətməgəndə 16 prosint kolxozlaşьp taşlaƣan. Şunnan suŋ kanton çir вylege plannь 25 prosintqa çitkerrgə məçвyr вulƣan. Vulвaşqarma prsidətele iptəş Xamatullin miŋa, xəzrge kəndə kolxozlaşu 50 prosintlar camasь, digən ide. Ləkin min Rocь volsьnьŋ 12 auьlьn əjlənep jərep qajtqanda inde Xamatullin iptəş 75 prosintlar camasь digən xisapnь вirrgə məçвyr вuldь. Ləkin aŋa вu sannьŋ xəqiqi xəlgə qaraƣanda azьraq вulƣanьn səjlədem. Cənki miŋa marşrut təzegəndə „вusь kolxozlaşmaƣan“ dip çiвərgən auьllarnьŋ kyвesə min вarьp çitkəndə kolxozlaşьp əlgrgən ide inde. Qaj вrlərndə rəsmi rəyeştə kolxozƣa cƣu çiьlşlarnda miŋada qatnaşrƣa turь kilde.

Mnə şuşь nərsə yze gnə də kolxozlaşu eşeneŋ nindi timp вlən вarƣanьn kyrsətrgə çitərlek. Bu timp stixiə timpь — taşqьn timp. Kəcləy eşen, kəcləp eşləgən eşne mondьj timp вlən alьp вarьp вulmьj. Tik taвiƣi eş knə mondьj timp вlən вara ala.

Rocьnьŋ yzndə kolxozƣa kycy turnda tauьşqa quju çiьlşь. Moŋa xətle xatnnar, jəşlər, вatraklar, jarlьlarnьŋ hər qajsьna ajrьm çiьlşlarь вulƣan.Xəzer auьlnьŋ rajonь (zur auьllarda çiьlşlar rajonnarƣa вylep uzdьrьlalar) вəten qatlaularь вlən çjьlƣan.

Iŋ elek Volkom sikritarь kolxozlaşu turnda səjləde. Annan suŋ вik matur krəstiən tle вlən, krəstiən aŋnarlьq populər itep VIK prsidətele səjləde.

— Iptəşlər yzegez ujlaƣьz, qul kytərgəndə вer вregezgə gnə iərep kytərməgez.

— Szne вrəy də kecləmi iptəşlər, kolxozƣa kycərgə tləgənnəregez gnə kytəregez.

— Qul kytərgənce nьq ujlaƣьz, soŋnnan kire ujlap jərrlek вulmasьn.

— Ujlap qul kytəregez, tik tləgənnəregez gnə kytəregez iptəşlər.

— Tytəjlər, sez irlərgə qarap qna kytərməgez, yzegez ujlap, kolxozƣa cƣarƣa tləsəgez gnə qul kytəregez.

Əjlənderep, əjlənderep şunь вik ozaq uqьƣannan suŋ Xamatullin iptəş syzen вtrde.Monnan вer-ike jьl elek вulsa, вu ciьlşta Xamatullin syzlərnnən suŋ kolxoznьŋ kirək вulьp вulmauь turnda вik ozaq talaşrlar ide də:

— Kirəkmi — digən qərar cƣarьp taralrlar ide.

29ncь jьl azaƣnda xəllər вaşqa.Xamatullinnьŋ şul qədər saqlqqa caqьrьp jasaƣan doklatnnan suŋ kolxoz kirək вulьp-вulmauь turnda səjləyce, əllə ni kyp вulmadь. Tik вəten auьl вer kolxoz вulrƣamь, əllə mnə şulaj rajon, rajon вlən вer nicə kolxoz ojştьrrƣamь, digən praktik məs'ələ turnda aŋnaşu ozaq suzldь.

Tauьşqa qujar aldnnan Xamatullin taƣьn вer qat məxsus syz alьp, kecləy juqlьq, hər kem ujlap qul kytərrgə tieşlelek, xatьn qzlar irlər kytərde dip knə kytərməskə kirəklek turnda liksiə uqьp cqtь.

Tauьşqa qujldь:

—Kem də kem kolxozƣa kycəm di, qul kytərə, kycmim diycelər utьrьp qalalar.

Məktəp jortь kirasin lampasь jaqtьsnda qullar quaqlьƣь вulьp kyrnde.

—Kolxozƣa kycmim diycelər qul kytərsen.

—Kem də kem kolxozƣa krmim di, şul qul kytərsen.

—Əlegə kolxozƣa krmi qalьp torьp qarjьm digənnər qul kytərsnnər.

Əc-dyrt qaвatlauƣa qaramastan kytərlgən qullar kyrnmədə.

Rocь volsnda cirmeş həm krəşnnər вar. Ber auьlda urьs, cirmeş, krəşen вrgə toralar. Kyp tərle millət çiьlƣan вulu jaƣnnan kolxozlaşu eşndəge jul вlən tanьşu вigerək məhim ide.

Xəjer mondaƣь cirmşlər, cirmşcə вlən tatarcanь вer dərəçədə вlələr. Bu tirədəge cirmeş auьllarnda uramda cana tartьp jərgən 5 - 6 jəşlek вala da saf tatar tle вlən səjli вlə. Cirmeş auьllarnda jaŋalifcə uqucьlar da kyp.

Ləkin вu xəl gnə, cirmeş auьllarnda ƣomumən eşlər nacar qujlmauƣa, вigerək tə kolxozlaşu eşeneŋ jomşaƣьraq вulmauьna garantiə вula almьj. Şuŋa kyrə min məxsus вer nicə cirmeş auьlьna krrgə вuldьm.

Qaltaq-167 xuçalqlь urtaca zurlqta вer cirmeş auьlь. Kolxozlaşunь sintəвrdə вaşlaƣannar. Başta auьlnьŋ aldnƣь jarlьlarnnan həm urta xəllelərnnən 43 xuçalьq jazlƣaŋ. Şular insiativasь вlən вer-вer artlь 7-8 çiьlş ytkərlgən.

Ləkin вolar вətnnəj tauьşqa qujmaƣannar, tik soŋƣь çiьlşta вer taвaq kəƣəz вlən qərəndəş totьp вrəyne utrtqannar da:

—Kolxozƣa krrgə tləgənnər вarьp jazьlьƣьz—digənnər.

163 xuçalьq jazlƣan.

Barь 4 xuçalьq jazlmьj qalƣan (вolarnьŋ ikese jarlь, вrse urta xəlle, вrse kustar).

—Nişlətəsez suŋ alarnь - didem.

—Hər qajsьn ajrьm - ajrьm əjlərenə вarьp caqьraвьz, kolxozƣa kryneŋ fajdalьraq вulacaƣьn təşnderrgə trьşaвьz - didelər də, urta xəlle Isənвajef Asьl Gərəjgə auьl sovitь prsidətele nicə rət вarьp ozaq əndəgənne, kustar Miŋne Bajef Minkə вlən jarlь krəstiən Islamof Asmanƣa kem kypme mərtəвə вarьp səjləşkənne sanap kittelər.

Kolxozlaşu eşe вarƣan Rocь volsьnda eşlər şulaj. Jə juƣarьda səjləgəncə tauьşqa qujƣannar həm qujalar, jə mnə şulaj tləgərnərə yzə jazьlu julь вlən kolxoz ojştьralar.

Auьllarda kolxozlaşu eşlərə şulaj вara. Krəstiən yze stixiə julь вlən вarlьq kolxozlaşu plannarьn uzьp kitə, volь əcen jazƣь cəcy kampaniəse plannarьn vata, maşinalar, traktorlar sorap jədətə. Əgər monnan 3—4 jьl elek auьl xuçalьƣnda maşinalarnьŋ, agronomiə caralarьnьŋ kirəklege turnda agitatsiə, propaganda alьp вarrƣa kirək вulsa, xəzer anьŋ kirəge вətnnəj qalmaƣan. Əgər də monnan вer—ike jьl elek agrominimum ytkəry qiьn вer eş вulsa, xəzer agro həm zoomaksimumnarnь auьl yze sorьj.

Kyp jəz jllar qaraŋƣьlьq, nadanlьq, səjasi həm ikonomik izelylər вlən xəlszlənep, tuŋьp qalƣan auьl - iarьn çimerep aqqan taşqьn jlƣanь xətrlətə. Ul tuqtatrƣa məmkin вulmaƣan вer kec вlən şaşьp alƣa omtьla. S. B.

Jazƣь aul xuçalьƣь kampaniəse.

Kanton, volьs həm aulllar arasnda

Sotsializm jarьşь kiŋ urьn alsьn. Jarşqa qatnaşmaƣan ber gnə aul da qalmasьn

Callь, Cistaj, Bəglmə

kantonnarь agronomnarьn caqьravьz həm çəyap kətəbez.

Minzələ kantonь agronomnarьnьŋ kolliktifь kantonda kolxoz tөzeleşen kytəry, tirənəjty eşen dəyam ittery blən drgə, aul xuçalьƣьn sotsializm nigezndə jaŋa baştan ƣoru eşenə təple rəyeştə jaƣьn kilyne yzenen tləge itep qujьp Bəglmə, Callь həm Cistaj kantonь agronomnarьn tybəndəge nigez şartlarda jazƣь cəcy kampaniəsen ytkərydə jarşqa caqьra:

1) jazƣь cəcygə xalqnьŋ jarlь-urta qatlauьn 85 protsint kyməkləşterrgə həm 1930 ncь jlnьŋ 1 nce yktəbrenə kolxoz tөzeleşe blən kantonnь 100 prosint colƣap aluƣa xəzrlek kyrrgə.

2) Xalqnьŋ jazƣь cəcygə kyməkləşterlmi qalƣan өleşen (kulak xuçalqlarь krmi) 100 prosintь blən kopiratiflaştьrrƣa.

3) Bөten kolxoz siktorь bujnca sotsializm sьjfatьn mөmkin qədər kytəry həm bөten kolxozlarda 100 prosintь blən çəmaƣətləşterlgən cəcyne ojştьru.

4) Tixnikь kul'turьlarьn cəcyne 80 prosint arttьru.

5) Saban basuьnda cəcylek məjdanьn 18,8 prosint kinəjty.

6) Suqalana torƣan çirnen janadan 27,7 prosintьn kyp basuƣa kycery həm şulaj itep kyp basuƣa kycerlgən çirlərneŋ caqştrma ylcəyen 35,9 prosintqa çitkery.

7) Uuŋşь 20,8 prosintqa kytəryne tə'min itərlek rəyeştə kinəjtlgən agrominimumnь tormşqa aşьru.

8) Jazƣь basu kul'turьlarь arasndaƣь caƣştrmanь iqtisadi jaqtan fajdalь həm tovar bulu jaƣnnan bəjəle bulƣan kul'turьlarnь kytəry xisavьna iŋ zur nətiçə birrlek rəyeştə yzgərty.

9) Cəcy çirlərenə 100 prosintь blən kontraktatsiə uzdьru.

10) Bөten eş ərne alьp barƣanda acьq həm qatь rəyeştə sьjnfi zsqnь saqlau, eşne xalqnьŋ yz eşcənnegen həm kiŋ kyləmdə qzqsьnuьn kytəry nigezndə (sotsializm jarьşь, eşləp cƣaru kiŋəşmələre həm başqalar) alьp baru.

11) Jaışnьŋ nətiçəsen yz ara tikşery, dərsləy julь blən 15 nce iyngə xəl qlrƣa.

12) Bytən kantonnarnьŋ agrokolliktif həm başqa ojşmalarьn bez qujƣan şartlarь qabul itep mətbuƣatta bldeгylərnnən suŋ dogovor rəsmiləşkən bulьp isəplənə. Jəƣni şuşь eş arqasnda dogovorƣa өstəmə qul qujdьrunь ytkəry kirəksez tavьla.

Minzələ kantonь ştabь PLOƵNIKOF, KORNIKOF, DIACIN, SONOF, FROLOF.

Jarşqa qul qujldь-eş alьp barlmadь

1929 ncь jlnьŋ yktəber ajnda kyməkləşy, straxovoj, nalok həm başqa eşlərne şart itep qujьp, Mamadьş k-nь, Өcile volьsь, KceSon aulь blən Qatmьş aulь arasnda sotsializm jarьşь acƣlan ide. Jarьş iƣlan itkəndə əlbəttə hər ike jaq bik zur qlandьlar, bez, bez-ytərbez, uzarbьz, dip aul sovitlarь bөten ilgə qcqrdьlar. dogovor bujnca jarьş 1 nce majƣa caqlь dəyam itərgə tieş ide.

Ləkin dogovor tөzelep ber atna vaqt ta ytməde, hər ike jaqnьŋ aul sovitlarь jarьş turnda onttьlar. Bara torƣac sotsializm jarьşьn Qatmьş aul sovitь sikritarь araqь ecycelər jarьşьna əjləndrde. Dogovor tөzlgənnən birle ber gnə kөnne də ajьq torƣanь juq. Aul xalqь xəzer inde „qaja suŋ sznen jarьşьƣьz, şuŋa bəjləne“ qaldь mni“ dilər. Qatmьş aulnda jarlьlar tləge blən 45 xuçalqlь kolxoz tөzlgən ide. Kolxozƣa ber tөrle də çitəkcelek juq, kulaklar tөrlecə qotqь taratalar, nətiçədə 20 xuçalьq kolxozdan cƣьp kitələr. Jazƣь cəcygə xəzrlek bu aulllarda əlbəttə bik jomşaq. Mnə bu eşszlklərneŋ barьsь da sotsializm jarьşьna cqqan aulllarda xөkem sөrə. Inde volsqa kilsək, volьs yzəgndə yz ara tənqitne qsucьlar həm massь insiativьn izyce Mөxəmmitof həm Jusupoflar utьralar. Aulllar blən ber tөrle də çitəkcelek itməy gnə tygel, volsqa jomьş blən barьp krgən krəstiənnərne qubьp cƣarьp tordьlar.

Volьs yzəgenə xəzer çitəkcelek almaşndь, ləkin sotsializm jarьşь çannь tөs alƣanь juq əle. Jazƣь cəcy jaqnnaşa-massь insiativь tarqau xəldə bara. BLYCE.

—Sotsializm jarьşь dogovorьna qul qujƣannь blәm. Əmnə nərsə turnda jarьş bulunь hic xəteremə kiterə almьjm

Norlat blən Qajвьc jarşqa cqtь.

Dikəbrneŋ 21 ndə Norlat rajonnnda jarlьlar gruppьlarьnьŋ kiŋ kyləmdə konfirinsiəse buldь. Konfirinsiə Norlat rajonьn totaştan kyməkləştery məs'ələsen tikşrde.

Jarlьlar konfirinsiəse bu məs'ələne tөrle jaqtan tikşerep barlьq mөmkinnklərne xisaplap cqqannьŋ sunnda, 30 ncь jlnьŋ 15 nce ƣinvarьna bөten rajonnь kyməkləşterep bteryne təp вurьc itep qujdь. Norlat jarlьlar konfirinsiəse kyməkləşy həm jazƣь cəcy kampaniəsen uŋşlь ytkəry şartь blən, aulllarda yz ara sotsializm jarьşь ojştьrrƣa həm şuşь eşlərdə Qajвьc rajonьn Norlat blən tiŋnəşrgə caqьrьp qərar cƣardь. Konfirinsiə isımnnən Qajвьc rajonь jarlьlar konfirinsiəsenə 5 kşedən ƣibarət diligatsiə çibərlde. Qajвьc rajonь Norlat təqdimen qabul itte həm ike arada sotsializm jarьşь dogovorь tөzlde. Dogovor bujnca Qajвьc rajonь 5 nce fivralƣa kyməkləşep btərgə tieş. Dogovor kolxozlarnьŋ san jaƣnnan ysyləre blən gnə ciklənmi, kolxozlar tөzy eşndə sьjnfi szqnь saqlau, jaŋa tөzlgən kolxozlarda eş atlarь, eş qorallarь, orlьq həm cəcy məjdanьn çəmaƣətləştery burclarьn tulьsь blən ytəygə məçbyr itə. Orlьq 1 nce martqa 100 prosintь blən tazartьlьp, hər ber kolxozda çəmagət ambarьna salьnьp btərgə tieş. Şulaj uq hər ike rajon maşina—traktorlar qajtartu өcen xalqnьŋ yz вajlьƣьn tartu planьn 400 prosint itep ytərgə vəƣdə itələr. Norlat maşinalar qajtartu өcen 60 meŋ sum, traktorlar өcen zadatkь itep 27 meŋ sum aqca çiarƣa tieş. Qajвьc maşinalar qajtartu өcen 110 meŋ sum, traktorlar өcen — 48 meŋ sum aqca çiu blən çəyap birrgə vəƣdə itə. Dogovorƣa bolardan başqa agronomiə carasь uzdьru, igen uŋьşьn kytəry həm cəcy məjdanьn kytəry məs'ələlərə də krə.

Norlat həm Qajвьc rajonь sotsializm jarьşьna mnə şul şartlar bujnca alƣa atlьj. BILƏJEF.

Nərkəj volьsь jarşqa caqьra

Callь k-nь, Nərkəj volьsь kantkom planь bujnca totaştan kyməkləştery rajonьna krtelməgən ide. Volьs yze xadataj jərtep totaştan kyməkləştery rajonьna krtygə irşte həm şul julda xəzer kyp knə uŋşlarƣa irşte. 1 nce dikəbrgə krəstiən xuçalqlarьnьŋ barь 5 knə prosintь kyməkləşkən ide. Ƣinvar başьna kyməkləşy 28 prosintqa çitte. Plan bujnca 35 traktorlьq avans çьlrƣa tieş ide, aulllarnьŋ sorauь bujnca plan kinəjtlde, barьsь 43 traktorlьq avans çiarƣa ujlana. Xəzer 13 traktorlьq aqca çьp tapşrldь həm aulllarda bu turь da qzu eş bara.

Volьs kyləmndə jazƣь cəcygə xəzrlek kiŋ kyləmdə çəjelep bara, xəzer qaj ber aulllarda orlьq tazartu təmam buldь.

Nərkəj volьsь blən tiŋnəşrgə Sarman volьsьn caqьravьz. F.

Xalьq utьrsçьsьnьŋ həm çəmaƣət ƣəjəpləycesenenŋ Sovit sutlarnda totqan urnnarь

Bu jlƣь xalьq utьrsçьlarьn sajlau kampaniəse, sotsializm tөzeleşenenŋ kiŋ kyləmdə çəjelep bara torqan, [illegible] ƣəmumən, nigerək tə aulllarda [illegible] vaqtta uluь, alarnь naqla jlarda ƣь kampanialərdən ajrьla.

Şunьŋ өcen xalьq utьrsçьlarьnьŋ sostaflarьn jaxşrtu, bu kampanianeŋ вurьcь bulьp tora.

Xzmət lelərə, xalьq utьrsçьlarь həm çəmaƣət ƣəjəpləycelerenen sajlauƣa zur əhəmmiət birep, yzlərenenŋ iŋ jaxşь iptəşlərən bu urnnarƣa sajlarƣa tieşlər.

Xalьq utьrsçьlarь sut eşen tiz aŋlarьlьq, volokitaƣa qarşь çьqarьlьq, [illegible] sotsializm tөzeleşenə zian itycelərgə nьq qarşь tora torqan [illegible] bulrƣa tieş.

Ul xzmət lelərə [illegible] səten, eşce sьjnfь, batrak həm jarlь krəstiannarnnьŋ fajdalarьn saqlauda nьq torrƣa tieş.

Çəmaƣət ƣəjəpləycelere eşene bulşlь itərgə tieş. Xalьq utьrsçьlarь həm çəmaƣət ƣəjəpləycelere yzləre eşli torqan zavot-fabrik, pritpriiatiə, ucrizdenielərneŋ həm aulllarnnьŋ sut blən arasnda bəjləneşne nьqƣьtrƣa tieşlər.

Xalьq utьrsçьlarь həm çəmaƣət ƣəjəpləycelere yzləre tora torqan çirdəge xzmət iəlere arasnda xoquq propagandasьn ojştьru həm basqarucь bulrƣa tieşlər. [illegible]

Xalьq utьrsçьlarь həm çəmaƣət ƣəjəpləycelere [illegible]

Alar yzlərenenŋ eşləre turnda [illegible] xisap birrgə tieşlər.

TATARSTAN JUSTITSIƏ XALЬQ KOMISARIATЬ.

TSPS plinumnda

Tatprofsovitnьŋ III nce plinumь

Tatprofsovit prizidiumь, fivral' ajnda Tatprofsovitnьŋ III nce plinumьn caqьrrƣa qarar qьldь. Plinumda tybəndəge məs'ələlər qaralacaq:

1) Tatarstan profsojuz eşlərenen ciratta burclarь.

2) 1929-1930 ncь xuçalьq jlnьŋ I nce kvartalnda Tatarstan promьşlennosь eşe jomqaqlarь turnda Sovnarxoz doklatь həm bu məs'ələ bujnca tarif-ikonomika [illegible].

3) Profsojuzlarnьŋ kolxoz tөzeleşe həm jazƣь cəcy kampaniəsendə qatnaşulars turnda.

4) Tatprofsovit prizidiumьnьŋ eş planьn həm 1930 ncь jl өcen smita raslau.

5) Ojştru məs'ələləre.

Qəhərmannarqa şiflьq

Ajrьm Jraq Kөncьƣьş Armiəse sostafьnda Qazan şəhəre sifь astnda Qzьl bajraqlь polkь bar. Şul polkka Qazan [illegible] eşceləre diligatsiəse [illegible] həm [illegible] xisap jasadьlar.

Tatprofsovit prizidiumь, alarnьŋ xisap doklatьn tьŋnaƣannan suŋ, Ajrьm Jraq Kөncьƣьş Armiəse [illegible] fondьn [illegible] qarar qьldь.

Diligatsiənneŋ xisap doklatlarьn eşcelər [illegible] kul'turь buljegenə tapşrdь. [illegible] sovit, [illegible] sum [illegible]

Ajrьm Jraq Kөncьƣьş Armiəsenə

Ilikti Stansьs eşceləre Ajrьm Jraq Kөncьƣьş Armiəse fajdasьna [illegible] rəyeştə [illegible] yzlərenenŋ [illegible] larnnan 1 nce [illegible] dьlar.

Zavot Fabriklardan jazalar

Kul't paxot artqa qala

Xəzrge vaqtta bөten zavot-fabriklarda kul'tura paxotь barqanda, mix fabriklarnda eşlər nacar baralar. Nadannьq blən kөrəşy komisiəse kurslar acqan konne, [illegible] jөri.

Partia, komsomol clinnəre aŋ-blem eşlərenə əhəmmiət birmilər. Səjasi tygərəklərgə qatnaşmьjlar. Şulaj uq [illegible] fankomnar iƣtibar birmilər.

Əle kyptən tygel jəşlər [illegible] kicəse ytkərrgə xəzrlək alьp barƣanda, direktor Nagajofnьŋ „[illegible] urnnda xəzrləgez“ dip [illegible] 30 pot [illegible] kyp qasatlana torqan bulьr. MIXSƏ.

Xuçalьq orgnnarь bolaj aldamasnnar ide

Bzneŋ „Zaro“ zavotnda [illegible]

Eşcelərne bolaj aldap jөrtməskə kirək. „EŞCE“.

Bzdə çitşszlek kyp

Bzneŋ „Zaro“ zavotnda qar çaucan kөnnərdə vaqon julьn kөrərgə kerək bulmьj. [illegible]

Annan suŋ eşcelərgə jaŋa kazarmь salьndь. Kazarmьlarda [illegible]

Eşcelər bu turnda xuçalьq organnarьna əjtsələr də, [illegible] EŞCE.

Kөrək juq dip aptrap tormьjьz, Taqta blən də qar kөrəgez.

Xatьn-qzlarqa vəxşilərcə qarau qajcan btər ikən

[illegible]

Bu nindi „gastryl“

[illegible]

KYRYCE EŞCE.

Kluplarqa çan krtrgə kirək(*

Bu eştə partiə həm profsojuz ojşmalarь aldnda bygnge kөn şartlarnda nindi konkrit məs'ələlər torьь turnda bik kyp qullanmalar bar. Ləkin bu kankrit məs'ələlər xəzrgə qədər tormşqa bik aqrnnьq blən krep baralar. Xuçalьq yseşe timpь artnnan kul'tura eşləre timpь qubь çitə almьj. Şuŋa kyrə kul'tura eşlərndəge timpnь aşqtьru şunьŋ blən brgə səjasi aŋ-blem eşlərenenŋ sьjfat jaƣьn jaxşrtu bygnge kөnnenŋ iŋ zur burclarnnan brse bulьp tora. Xəzrgə qədər əle kluplar-yzlərenenŋ eşləren aqrьn alьp baralar. Alar aƣmdaƣь səjasi məs'ələlər blən profsojuz massьsьn vaqtnda tanştьra almьjlar, alarda massьnь tərbiələy eşləre bujnca ber nərsədə eşlənmi diərlek. Kluplarnьŋ eşlərndə xəzrge kөngə qədər borьlьş juq disək xata bulmas.

kluplarƣa barьp qarasaŋ anda kyberək jəş çilkncəkne kyrəseŋ, zur həm qart eşcelər anda əz jөrilər. Anьŋ səbəbe, kluplarda ujut həm eşce xalqnьŋ vaqьtьn qzƣanu bulmauь. Səƣət 6 da başlanasь kicə, doklat səƣət 9-10 da başlana. Eşceneŋ irtən səƣət 6 da eşkə cƣasь bar. Annan suŋ klup eşlərenenŋ kalindar planьn pravliniə tөzi. Plan tөzydə kolliktif əŋgəmə, eşcelər blən kiŋəşy, massь tləge blən isəpləşy juq. Bez bu məs'ələne - eşce konfirinsiələr, ankitlar arqьlь sixlarda tikşerrgə həm sixlarda klup turnda əŋgəmələr uzdьrrƣa, klup provliniələre aldnda proizvodstьva eşcelərnnən xudozstьva sovitь sajlarƣa təqdim kətəbez.

Bu eştə artьq uŋşlar juq. Dөres klup tygərəklərndə bajtaq qna jgtlər-qzlar bar. Ləkin alar muzikь, drammа tygərəklərndə gnə kyberək butalalar. Başqa tygərəklər də вigerək səjasi aŋ-blem tygərəklərndə alar az.

Tygərəklərdə jөrycelərgə səjasi tərbiə biry juq. Tygərəkcelərgə aƣmdaƣь səjasi məs'ələlər turnda əŋgəmələr jasalmьj. Şuŋar kyrə alar jaxşь mandalinacь, jaxşь fizkul'turnik bulsalarda, səjəsi nadan bulьp qalalar. Anьŋ өstenə klupta aktifnьŋ isəbe, xisavь jaxşь qujlmaƣan. Qaj brəylər 5-6 nagruzkь alьp baralar, ə qajsьlarnda brəydə juq.

Urnnardaƣь kul'tkomisiə clinnəre tөrle kurslarƣa çibərələr. Kurstan qajtqac alardan praktik eşkə fajdalanmьjlar. Tatprofsovit klup aktifь əzrləy өcen kurslar acrƣa tieş. Aƣmdaƣь vaqiƣələrgə kluplar az əhəmmiət birələr. Məsələn, kөncьƣьş timer julь vaqiƣəse Tatarstan Yzək Komititь sissiəse kвek mөhim məs'ələlər bolarnьŋ massьvьj eşlərndə kyrnmi qaldьlar, moŋa qədər kluplar kyberək doklat sistimьn alьp bardьlar, xəzer kluplarda əŋgəmələr julь blən eş alьp barlƣanda, massь aktiflьƣь ysəcək.

Şunьŋ blən brgə kluplar programmasnda intrnatsional kicələr az bula. Bez ajrьm vaqiƣələrgə qarata (mopr kampaniəse həm başqalar) kluplarda intrnatsional kicələr jasarƣa təqdim itəbez. Kluplarda dram tygərəklərе kyberək xalturь blən mataşalar. Anьŋ səbəbe brdən jaxşь çitəkcelər bulmauь bulsa, ikncedən, bzdə kluplar өceŋ pişssьlar az buluь. Rabis, Akadimiə Tiatrlarь, jazucьlar ojşmalarь arqьlь bu eşne julƣa salrƣa kirək, Klup dram tygərəklərе univirsal—zur əsərlərdən kckenə pişssьlarƣa kycərgə vaqьt. Dram tygərəklərе tiatrlarƣa, tiatьr tixnikumnarьna kөc ezləyce rizrьf bulrƣa tieşlər. Şuŋar kyrə rabis, klup dram tygərəklərenə konsul'tatsiə jasarƣa, ə jazucьlar klup өcen xəzrge cor məs'ələləren ecenə alƣan qsqa-qsqa pişssьlar jazarƣa tieşlər.

Şulaj uq kansirtlarda kem tləsə şul qatnaşa. Tləsə nindi programma birə. Kluplarda pivnoj ripirtuarьn da ocratrƣa mөmkin. Eşce massьsьna xalturь kirəkmi, aŋa klassik muzikь birrgə, şul muzikьnь aŋnatrƣa kirək.

Liningrat muzikь eşcelərе təqdime bujnca „muzikь massьƣa“ çəmƣiəte tөzelep eşkə başladь. Qazanda da şundьj uq çəmƣiətne tөzep, eşce massьsьna jaxşь muzikь tərbiəse birydə, eş kyrsətrgə təqdim krtəbez. Bu eşkə jəş kompazitьr Səjdəşof tən tiatralni tixnikumnan çəyap kətəbez.

Xuçalqnьŋ biş jllьq planьn uŋşlь uzdьru eşce-krəstiən massьsьnnan kvalifikatsiəle kadrlar sorьj. Bzdə vuz-tixnikumnar kyвəjgənnən kyвəjə baralar. Ləkin alarƣa krep btə almaƣan xalьq ta kyp bula. 30 jəştən uzƣan eşcelər həm 2 nce basqьc kyləmndə bleme bulmaƣan jəşlərneŋ də blmnəren arttьrasь kilə. Kluplar bu eş blən mataşmьjlar. Inzinir - tixniklar siksiəseneŋ bu eştə eşləgənen pritpriətiələrdə bulsьn, klupta bulsьn kyrgənebez juq. Hər proizvodstьva 5 jьl ecndə kirəkle вlgec sanьn isəpkə alьp, hər ber pritpriətiədə, hər klup ta kadrlar xəzrləy, eşcelərneŋ kvalifikatsiələren kytəry өcen tygərəklər tөzrgə kiŋəş birəbez. Bu julda „tixnikь massьƣa“ həm Varinsto kвek çəmƣiətlərdən konkrit eş kətəbez. Şul ojşmalarƣa hər zavot, hər fabrik hər klup blən sotsializm jarьşь dogovor tөzyne təqdim itəbez. Bu eştə məs'ələneŋ yzəge itep tatar вlgclərə, tatar eşcelərе kvalifikatsiə arttьrunь alunь kyrsətəbez.

Kluplarda səjasi çitəkcelek məs'ələse bygnge kөndə iŋ zur məs'ələlərdən brse. Moŋar qədər klup pravliniələrndə partiə clinnəre bik az buldь lar. Şuŋar kyrə klup pravliniələrndə səjasi sizgrlek az buldь. Kluplarƣa səjasi çitəkcelek eşen tə'min itkəndə gnə alarnь sotsializm tөzydə kul'turь labratoriəsenə əjlənderə alrвьz.

APUŞ DIBAJ.

*) Fiker alьşu urnnda basьla.

Jazu maşinalarь fabrige

Kire tuƣan bozaunьŋ qajcan sьr bulƣanьn kөrgənegez bar. Şunьŋ şikle ƣərəp xərfe blən jaza torƣan jazu maşinalarь da kire tuƣan bozau blən ber ide, alarnь hic ber jul blən də jaxşrtьp bulrlьq əməl qalmaƣan ide. Xəzer jaŋalifkə kycy səbəple tatarca jaza torƣan jaŋalif jazu maşinalarьn jaxşrtu məs'ələse ciratqa kilep bastь. Bu eş blən Qazadaƣь Tatsik tatarca jazu maşinalarь mastirskojь ber - ike jldan birle şөƣllənep kilə ide.

Bu mastirskojda modil itep eşləngən brnce „JAŊALIF“ maşinasьn mastirskoj mөdire iptəş Şəjxƣəlief şuşь arada Məskəygə alьp barьp kyrsətkən ide. Məskəy bu maşinanь jaxşь dip tapqan həm yzebzdəge matirialdan Sovit konstruksiəse bujnca eşləngən bu brnce Sovit proizvodstvasь cƣarƣan „Jaŋalif“ maşinasьn kypləp eşləty məs'ələsen səjləşy өcen Qazanƣa inzinir- вlgclər kilə.

„Jaŋalif“ maşinasьn eşləy mastirskojƣa 600 sumƣa tөşəcək ikən. Şəjxƣəliefneŋ əjtyenə qaraƣanda, kypləp eşlətkəndə həm tieşle ratsionalizatsiə krtlgəndə maşinanь 360 sumƣa qədər arzanajtrƣa mөmkinnek bar ikən. (Moŋa caqlь jaxşь jazu maşinalarь 3000 sumƣa qədər вəjələnep jөrtlgən həm jөz mnərcə sum altьn cƣarьp çit ildən kitrtlgənnər).

Mastirskojnьŋ xəzrge binasь ƣajət tar həm suŋ dərəçədə uŋajsьz ide. Aqca həm oborudovaniə jaqlarьn səjləp tə torrlьq tygel. Xəzer bu eş bolaj zurƣa kitkəc ul timrce alacьƣьn kiŋəjty-flən dip jөrydən, jazu maşinasь fabrigen Qazanda bulamь, Məskəydə bulamь- nicek bulsa da tizrək saldьru məs'ələsenə kycərgə kirək.

Bzdə „Triztocnoj mixaniki“ digən ber ojşma jazu maşinalarьn yzebzdə eşləty turnda bik ozaq səjlənep jөrsə də, bu kөngə qədər monьŋ eşen kyrrgə nasьjp bulmadь, bəlki yzeneŋ ujlap cƣarƣan konstruksiəsndə Sovit matirialnnan Sovit jazu maşinalarьn Qazan yze eşlətə başlar. N. BƏXTI.

„SANIƏ“

(S. ƣəəşi, ƣ. Əlmөxəmmədof həm Vinogradoflar muzьjkьsь. Akadimiə Tiatьrь, Z. Sol'tanof postanofkasь).

„Saniə“ opirasь monnan biş - altь jllar elek jazlƣan əsər. Ul Tatar muzьjkьsьnьŋ opiraƣa taba borьlьş jasauьnada brnce zur adьm həm brnce uŋşlь başlanƣьc bulьp xisaplana. „Saniə“ opirasь jazьlьp btkəc tə, anьŋ brnce postanofkьlarnnan suŋ urьs, tatar mətbuƣatnda da, cit illər mə.buƣatnda da anьŋ turnda kyp knə məqalələr jazldь. „Qzьl Tatarstan“ gəzitndə „Saniə“neŋ syz mөndəriçəse jaƣınan xəzrge kөngə çəyap birməyen şəş dьj zur eşkə totьnьp ta mөndəriçəgə əhəmmiət birməylərе həm anьŋ muzьjkь jaƣnnan uŋşlь-uŋşsьz momintlarь kyrsətelep yttelər. Şulaj da „Saniə“neŋ syz mөndəriçəsndə qajcan da bulsa, tatar opiralarьna tarixi jaqtan krrge tieşlə bulƣan „qьz urlauqьz biry“ şiklle вьjt-ətnografiə kyrenşlərə bar. Annarь opira jazucьlar əsərdə baj səydəgər tibьn həm aŋa qarşь uqьtucь Zia tibьn birep mөndəriçəne bygnge kөn өcen zararsьz itərgə trşqannar.

Dөresən əjtrgə kirək, „Saniə“neŋ muzьjkь tөzeleşndə kyp knə matur çirlər bar. Zia, Saniə partiələre, xornьŋ soŋƣь nomirь həm balit muzьjkьsь ənə şuşndьj matur jazlƣan, lirikaca matur, tigez jaŋƣьrьj torƣan milodiələrdən sanalalar. „Saniə“ kyвesncə xalьq kөjlərenə nigzlənep jazlƣan. Anda kompazitorlarnьŋ içaď kөce də az krgən tөsle tojьla. Ləkin hər ber xalqnьŋ brnce başlanƣьc opiralarь şulaj jazlƣannar həm şulaj jazьlalar ikənen də ontmasqa kirək. „Saniə“ opirasьn saxnəgə mngezep, anь jaxşь saxnə kөclərе- jrcь-artislar tarafnnan jaxşь itep başqarƣanda, ul uŋьş blən baracaq. Ənə şulaj ujnalƣanda „Saniə“ne jazucьlarƣa opira muzьjkьsьna baj bulƣan başqa millət tamaşacьlarь aldnda da pzarrƣa turь kilməs, dip əjtə alavьz. „Saniə“də artiska ujьn өcen birlgən bik kyp muzьjkь tnşlarь muzьjkь qauzьlarь bar. Ləkin bolar postanofkьlarda xəzrgəcə bik az fajdalanьp kildelər.

„Saniə“neŋ kyzgə kyrngən, qolaqqa caƣlƣan çitşsez jaqlarьnьŋ brse, anda muzьjkь dialoklarьnьŋ juq dərəçədə az buluь. Xəzer bit opiranь ber muzьjkь əsərе itep knə tьŋnap bulmьj. Ul saxnədə ujnala torƣan əsər bulƣactan, anda muzьjkь jaƣnnan da, ujьn jaƣnnan da tamaşacьnь çəlep itərlek momintlar bulrƣa tieşle. Mnə şunьŋ өcen də „Saniə“ opirasnda muzьjkь dialoklarьnьŋ, ecke xis-tojƣьlarnь tirənten kyrsətkən muzьjkь katastrofalarьnьŋ (muzьjkь өjrmələre-ber kytərely, ber tөşy) az buluь opiraƣa zarar itələr.

„Saniə“ neŋ bu jlƣь postanofkьlarnda kyzgə rƣьtlƣan iŋ brnce çitşsez jaq „Saniə“ partiəsen ytərgə kirəkle kөclərneŋ tavlmauь. „Saniə“ partiəsndə cqqan Razia Sadьjkova da, Gavrilova da bu zur partiəne kirəgncə başqara almadьlar. Bu ike jəş kөc (bigerək tə Gavrilova) barь suŋƣь pərdələrgə taba ƣna tamaşacьƣa çitə jazdьlar. Opira sizonь başlanƣan vaqtta bu məs'ələne, jəƣni jrcь-artislar, artiskьlar çitştery məs'ələsen xəzrdən yk сьn-спар qajƣrtrƣa, bu turьda tөrle caralar kyrə başlarƣa kirək

S. Ajdarof

Əlmөxəmmədof „Saniə“ opirasьn jazucь kşelərneŋ brse. Annarь ul kyp jllar bujnca, өzlksez rəyeştə, jrlap kilyce xalьq jrcьsь. Şuŋa kyə də anьŋ „Saniə“ opirasьn qujuƣa qatnaşuь, Zia partiəsen jrlauь, bilgele, qimmətle nərsə. Ləkin Ƣəziz Əlmөxəmmədof jaxşь jrcь buluьna qaramastan, artis tygel. Aŋa jьr blən ujnnь ikəyesen brgə bəjləp baruь bik qьjn.

„Saniə“ neŋ ikncе postanofkьsnda şul uq Zia rolndə cqqan artis Sьjtdьjq Ajdarof jrnь da, ujnnь da uŋşlь rəyeştə brgə bəjləp bardь. Ajdarof muzьjkьlь əsərlərdə ujnap tanlƣan həm jrcь həm artis. Anьŋ opirada cƣьp ujnauь brnce buluьna qaramastan, ul ujьn, postanofkь jaƣnnan syrən barƣan „Saniə“ gə kyp çannьlьq krtte. Çannь ujnau өstenə, Sьjtdьjq Ajdarofnьŋ tauьşь da tigez həm matur jaŋƣьrap opiranьŋ muzьjkьlь qimməten annarƣa kyp knə jardəm itə. Əgər də baj partiəsen matur jrlap cƣucь Əxət Xisamof ujьn jaƣnnan Ajdaroftan yrnək alsa ide, „Saniə“ postanofkьlarь taƣь da jaxşьrьr ide.

Mahirə rolndəge Kajbitskaja, qarcьq rolndəge Raxmanqulova həm starasta rolndəge Soltan Ƣabəşi iptəşlər jrda bu'sьn, ujnda bulsьn yz rolləren hər jaqtan da uŋşlь başqardьlar.

Tatar tiatьrьnьŋ balit eşlərndə yzen jaŋa ƣna kyrsətə başlaƣan Ƣaj Tahirofnьŋ „Saniə“ dəge balit postanofkьsьn qənaƣətlənrlek sanarƣa kirək. „Saniə“ yzeneŋ mөndəriçəse blən saf tatar tormьşnnan alnƣanƣa kyrə, anda tləgəncə balit xiallarь tudьrrƣa mөmkin tygel. Şulaj da Tahirofnьŋ balitnь tatarƣa iaqьnajtrƣa trьşuь həm anьŋ Ƣəliə Bulatova blən balitta yzək urnnь matur başqarularьn spiktaklneŋ çannь uzƣan jaqlarnnan sanarƣa kirək. Şulaj uq xudozьnik Spiranskinьŋ dikaratsiələre də jaltьrap torƣan bujaularь, jaz, çəj tojƣьlarьn birye həm qiulьƣь blən spiktaklgə matur ber tөs krtələr.

Inde dirizor turnda. Opirada iŋ çəyaplь kşe dirizor xisaplana. Anьŋ jal ƣьş ber xərəkəte, 20 dən artьq muzьjkь qorallarьnьŋ brsenə gnə də qolaq salmьj qaluь, artisqa vaqtnda muzьjkь işarəsen birə almauь—opiranь provalƣa ocrata. „Saniə“ neŋ bu jlƣь postanofkьsnda dirizorlьq tatar tiatьr tarixnda brnce mərtəbə Salix Səjdəşof başqardь. Ul bu çəyaplь rolne kətkənnən artьq uŋşlь ytədе. Opirada ujnamaƣan, zurьraq muzьjkь əsərlərdə də kyrnməgən həm artislqtan da jraq torƣan koclər blən opiranь başqarьp cƣu dirizor S. Səjdəşfneŋ bu çəyaplьƣьn taƣьn da arttьra. Mnə Səjdəşof şuşndьj zur eşne, arkistornь yz qulnda totuь, anьŋ aşa muzьjkьnь dөres birye həm opirada өjrəncek artislarnь idarə itəy gnə tygel, bəlki alarnь jalƣьş muzьjkь xərəkətlərnnən qotqarьp baruda da kyp knə jardəm kyrsətep, zur uŋьşlьq qazandь.

Mnə „Saniə“ şulaj qujldь həm ul xəzrgə şulaj bara da. „Saniə“ neŋ hər ber spiktaklndə xalqnьŋ şƣrьm tulь buluь tamaşacьlarnьŋ da tatar opirasь blən сьn-спар qzqsьna başlaularьn kyrsətə. Ə tamaşacьlarnьŋ opiraƣa jaqьnajuь, anьŋ blən çiddi rəyeştə qzqsьnuь tatar saxnəsen xalturnьj, muzьjkьlь əsərlərdən qotqaruda da uŋşlь adьm bulacaq. Ƣ. QUTUJ

QAZAN JAŅALQLARЬ

Təzy eşlərə

Kazankь kypere jaraqlь taəldь.

Qazan Şəhər Sovitь prsidətele ip. Romanof Kazankь arqъlь salъnqan timer biton kyper həm kanalizatsiə məs'ələsen yzaktage orgnnar arqъlь tikşrtep qajttь. Kyper məs'ələse turnda Məskəynen zur profisor həm inzinirlarь qatnaşъ blən kinəşmə ytkərlgən. Bu kinəşmə ikspirtlər komisiəsenen matiriallarь blən tanşqannan sun Kazankь kyperen jaraqlъ tapqan, tik jaxşъ saqlau ecen kyprnen asqъna həm nigzləren subajlar daqъp nъqtrqa quşlqan.

Joqəlь əurular pol'nisəna 60 meņ sum.

Arca qrnda jaņa salъna başlaqan joqъlъ əurular pol'nisenen binasъn salъp bterrgə yzaktan 60 meņ sum birrgə nilgeləndə. Əgərdə T. S. Saqlau Xalъq Komisariatь bu pol'nisne təməm elgrtrgə ujlasa, anъ qorъp bterrlek sumalarъn da birrgə Yzak Kommuna Bankъsъnnan vəqdə qlndъ.

Tatrasfakta zur təzy eşlərə

Tatar Rasfaqъn 1.500 kşelek itep zurajtu həm anъn arqъlъ hər jъl 250 kşe uqъtъp cqaru ecen zur bina salrga kirək bulacaq. Şuşъ narsənə jъr ecen 700.000 sumqa teşerep jaņa bina həm 75.000 sumqa zur toraq salъnrqa tieş. Təzy eşlərenen proiktlarь eşlenep xəzer Məskəydən bu eşkə jardəm sorаldъ.

Qullarnda bulqan kşelərdən tysəndəge əsərlərnen jaxşъ əsəjgə satьp alam:

1) Ujnaş, 2) Əjlənəm-nik əjləndem, 3) Kəndəş, 4) Qajneş. 5) Çan Tahir blən çan Zəhrə, 6) Kygərgən altnar; 7) Qorsъn balam bu qala, 8) Sufinь əjləndrdelər, 9) Dəççalь 10) Osul qədimce.

Adris: Qazan, Nərimanof ur. 48.

Qəliəsqər Kamal.

Xalъq Komisarlarь Sovitnda

Kustarlar aqac xəzrləy eşenə kyptəp tartlrqa tieş.

Tatarstanda kiləse təzy sizonъ ecen aqac matiriallarь xəzrləy eşe haman da çəjelep kitə alqanъ juq əle. Kiseirgə tieşle urman ucaskъlarъn bylep biry sonqa qalqan, kopiratsiəgə ərləşkən kustarlardan fajdalanu turnda Urman Trist blən Kustar Sojuzъ arasnda ozaq vaqtqa qədər kileşy bulmaqan. Tatarstan Xalъq Komisarlarь Sovitь aqac xəzrləy eşendə kustar ərtillərnnan kin kybəndə fajdalanrqa xəzer yk tormşqa ytkərrgə təqdim itte.

Aksiəle „Suqъm şirkəte“.

Suqъm suju eşleren ratsionallaştru həm trikləren cqa torqan ci mallardan jaxşъ fajdalanu ecen, Tatarstan Xalъq Komisarlarь Sovitь Tatarstanda aksiəle jaņa şirkət təzərgə qarar birde. Bu şirkətkə Şəhər Sovitь, Tatsojuz, Qazan Eşcelər Yzək Kopiratifь, Tatarstan Gostorgъ həm başqalar qatnaşalar.

Qazan, Begimə, Cistaj həm Arcadaqъ barlъq suqъm jortlarь şuşъ şirkət qulъna tapşrrlacaq.

Şəhər Sovitьnъņ xisap kampaniəse.

Qazan Şəhər Sovitьnъņ xisap kampaniəse 20 nce qinvarda başlana. Bu xisap kampaniəsendə Şəhər Sovitьnъņ həm hər ber dipitatnъņ eşləre çntklэp tikşerelacək.

Isrtkek blən kərəş kecəjtelrgə tieş.

Şəhər Soviete prizidiumъ isrtkek blən kərəşyne kecəjty caralarъn kyrrgə qərar birde. Zavotlar arqъlь araqъ eşləyne kimetrgə jul totъla. Qazandaqъ 13 araqъ kibete 10 qa, sra zallarъ 12 dən 10 qa qala. Aşxanələrdə isrtkec satarqa, xosusъj firmelərgə isrtkec blən satu itərgə rəxsət itlmi.

Dəftərlər çitərlek bula.

Tatarstanqa hər ec aj ecndə 2 milion dəftərlek kəqəz birelə. Qinvar, mart ajlarnda dəftərlərgə qtisaq bulmas, dip ujlana. Bu dəftərlər Tatizdat tarafnnan eşlənə.

Qoş itlərenə bəjə quju.

Tatarstan Saydə Xalъq Komisariatь qoş itlərenə bilgele bəjələr qujdъ. Karmuşkъlardan nirlgəndə, qaznъņ kilosъ 1 sumnan, tauъq 1 sum 20 tiennən, yrdək 1 sum 15 tiennən, kyrkə 1 sum 30 tiennən birelə. Brakka cqqan qoş itlərenə 20 prosint taşlama jasala. Krəstiannardan kyplэp alъna torqan qaznъņ kilosъ 88 tiennən, tauъq 81 tiennən, yrdək 89 tiennən, kyrkə 88 tiennən isəplənəcək. Qazan Eşcelər Yzək Kopiratifь həm dəylət magazinlarnnan vaqlap satqanda, bolarqa 15 prosint estəmə qujъla.

Çitəm qajnatu ərtile.

Monarcь Qazanqa stolər çileme cit elkələrdən kilə ide. Tik şunъņ vaqtъ qna 30 kşecən çitem qajnatu ərtile tozilde.

Jarlъlarnъ 100 prosint kopiratifleştru.

Bu arada Tatsojuz kanton ra'onnarqa jyzenen 30 lap instruktir həm çəuaplъ eşcelərən çiərde. Bolar jarlъlarnъ 100 prosintdən da potrinitel kopiratsiəsenə tartu, pajь kapitalъn çinaunъ kecəjty caralarъn kyrəcəklər h. b.

Traktor ecen 1000 sum.

Təzycelər sojuzь pravliniəse, sizon eşcelərə insiativasь bujnca ojştъrlqan „Qzъl yktəber“ kolxozь ecen traktor alrqa 1000 sum aqca bilgeləde.

Tatar prolitariat həm sovit jazucъlarъna

„Qzъl Tatarstan“ gəzitenen jaqъn aradaqъ nomirlarъnъņ arndə ədəbiat səxifəse cqarъla. „Q.T.“ ridaksiəse tatar prolitariat həm sovit jazucъlarъnnan şuşъ səxifə ecen xikəjələr, şiqrlər, ocirklar həm məqalələr çibaregez.

RIDAKSIƏ.

Tilifon №3-75

Tatarstan xəkyməte Traktor Sinior ojşmasъna aksionir bulъp krde [illegible]

Tatarstandaqъ auъl [illegible] kolxoz ustafъna kyea başladъlar.

Kopiratif kiblərendəge urlaular [illegible]

28-29 ncь jlda Tatarstan aullarъnda 3099 tapqъr pozar bulъp, 7935 jort janqan. Alarnъņ xuqalarъna məqnyri straxovanie nujnca 987 meņ sum, irkle straxovanie nujnca 262 meņ sum tylongən.

Bu arada Qazanda Sovit Turizm çəmqiətenen konfirinsiəse bulъp ytte. Konfirinsiəgə 85 diligat qatnaşta.

Xəzer nosile jort qujannarъnъņ sanъ Qazan pilomnigində - 309 naşqa, Çistaj pilomnigində 450 qa, Zur Batъr pilomnigində 400 gə titde. Qaqiləmnj bolarnъņ sanъ 3 məŋgə tulacaq.

Tatarstanda urman həm utъn xəzrləy kampaniəsen tikşerep toru həm ural blən Mari əlkəsenə urman eşcelərə çiu ecen, RSFSR Narkomtorgь upalnomocnnьje ip. DONIS kilde.

Fiz'kultura bozь quzqalrqa tieş

Tatarstan profsojuzlarь fizkul'tura eşlərenen torъşъ həm kiləcək pirspiktivasъ.

[illegible]

Tygərəklərdəge həm instruktrlar sostafndaqъ barlъq cit ilimintlarqa tazartu ytkərep, instruktorlъq eşlərenə eşcelər aktifъn kytəryne maqsat itep alrqa. Monъņ ecen kul'tura bylegenə, V.S.F.K. blən brlktə, fizkul'tura instruktorlarь xəzrləy ecen kurslar oiştъrunъ təqdim itərgə. Məskəydəge Fizkul'tura Institutnda juqarь blem alqan studintlardan biş kşegə kontraktatsiə jasarqa.

Kino.

Kino eşndə çitşszlklər.

Kinonъ barъ ber kynel aca torqan urъn dipknə qararqa jaramъj. Kino—ul ecce xalqlar ecen ber tərbiə birə torqan urъn. [illegible]

Kinolar da tərtipszlek. [illegible] 16 dan jaş bulqan balalarqa jaramaqan kartinalarъ [illegible]

Qazanqa kilqan jaxşъ kartinalar „Iliktra“, „Union“ kbek zur kinolarda kyrsətelp, ber nicə ajdan suņqъna eşce rajonnarqa, klupharqa kilələr. Eşce klupharqa jaxşъ kartinalarnь aldabrraq biry jaqъn qararqa kirək ide.

Ç. FƏJZI.

„Tərbiəcesez“

[illegible] almъjca, urlauqa birlep kitkənnər, ləkin Sovit vlasъ bu balalarqa jardəm itə, vinagrat aqaclarъ blən cornalqan „Kammuna“ balalar jortъ şuşъ uq balalarnъ yzenen qajnaqan tormъşъna tarta. Ən tərbijəse, uqu, hənərgə əjrəny, taqъn kyp nərsələrne əjrənələr... Kartinadaqъ vaqiqələr balalarqa aŋnajşlь —Xudozstvosь urtaca. Qararqa matur qzqlъ. Q. BIKMULLIN.

Tikşeregez

Sovit məktəplərndə yzlərenen cqşlarъn, ata-analarь blən bəjlənes totularъn jəşerep uqъp jatucь tybəndəge cit ilimintlarnь tikşeregez həm Sovit məktəpləren jaraqsъz iliminitlardan tazartu eşen sistimqa qujъgъz.

Mnə ul tikşerelэse kşelər:

ŞƏMSTDINOVA—anъn blə brgə tora torqan abъь xoquqsъz, atalarь zur səydəgər. Başqa məktəplərdən qulqan.

BALTACIEF-zavotcik balasъ. Jalqan dokumint blən krye turnda otvodlar bar. Bu ike qoş xəzrge kənne Tatrabfak qarşnda aclqan vuzqa xəzrləy kurslarnda uqilar.

BULATOF JAQUP—alpaub balasъ. Anъņ Qəbdlvəhap ismne atasъ kontr-rivolytsisdə qatnaşqannъqъ ecen, Sovitlar xəkymətə tarafnnan atldъ. Bulatof Jaqup jalqan dokumintlar blən xəzer Qazan Rabfagnda uqi.

JANBUŞEVA FATЬMA —bu „qoşnъņ“ da atasъ şulaj uq kontr-rivolytsiəgə qatnaşqannъqъ ecen atlqan. Janbuşeva Fatъjma Qazanda Mullanur Vaxitof məktəbndə uqi.

NAILƏ ISXAQOVA — alpaub qzъ, Minəic balasъ. Miditsina tixnikumnda uqi.

ŞƏRƏFEVA — Bua kantonъ, Aqsu aulnda kontr eşlərə blən tanlqan mulla qzъ. Qazanda Linin ismndəge məktəptə uqi.

SIBQƏTYLLINA —Şul uq Aqsu aulndaqъ spikylənt-kulak qzъ. Familiəsen yzgərtmədeme ikən? Vaxitof məktəbndə uqi.

SABITOVA SUFIƏ—Baltaj volъsnna kulak qzъ.

BILAL JUNUSOF—arindator malajь (Bua kantonъ, Bəki aulъ). Bolar ikəyse də pidagogiə tixnikumnda uqъr jatalar.

KƏNDƏLEK VAQIQƏLƏR

POZAR—7 nce qinvar kicke səqət 10 narda Arca qrnda T.K. Univirstite binasnda kacigarkъqa jaqqan caqnda idəngə tyglgən mazutqa ut qabъnudan pozar cqqan. 1 nce cas kamandъsъ pozarnь 30 minuttan syndrgən. Pozar cqsqa kacigar Şiglofnъņ saqszlъqъ səbəp bulqan.

XULIGAN-Məskəy-Qazan timer julъnъņ aqac zavotnda xzmət ityce 30 jəşlek A. Bləzef 1 nce nomirle sra zalnda isrep, tərəzələr vatuda həm grazdannarnь qinauda qəjplənep çəyapqa tartlqan.

KSƏ QARAQЬ — M. Səjfttinef digən qaraq Məskəyski uramda gr. D Əxmitfnen (Zur Jamaş ur. 28) ksəsnnən 100 sum aqcasъn urlap totlqan.

JƏŞREN ARAQЬ SATUCЬ — Galaktionof ur. 6 ncь jortta torucь Sadъjqva fatirnnan jəşeren satarqa xəzrləngən 138 şşə araqь tablqan.

Vaqtlь ridaktor: Q. Quşaj
Вр. и. о. редактора: Г. КУШАЕВ.
Bastъrucъsъ: „TATIZDAT“

Bldèrylər

Bygen kic 6 s. tə jlqa ar jaqъ eşcelər dvorisnda Şəhər Sovitь blən Rajon Sovitьnъņ brləşkən plinum çilъşъ bulacaq.

Kən tərtibe: Partiə həm xəkymət diriktifləren tormşqa qujuqa qarata eşcelərgə nərsə çitştry, rial eş xaqlarъn kytəry turnda Narkomtorg doklatь blən kommunalnъj xzmətlərdəge Igytalar xaqnda şəhər kommunxuzъnъņ quşma doklatь.

Şəhər Sovitь həm RajonSovitьnъņ clin həm kandidatlarъnъņ həm [illegible] kilyləre məcbyri.

Çilъşqa jlqa ar jaqndaqъ pritpriətiələrdəge eşcelər də caqrъlalar Plinum sunnda kino.

Şəhərnen tybən jaq rajkom agit - prop bylege jəcəjkelərnen sikritarlarъna bldèrə: eşce brigadъlarъnъņ 10 kənnek kurslarnda uqular bygen kic 6 s. tə Tatpidtixnikumda (Bolaqnъņ sul jaqnda) başlana. Brigadъcъlarqa xəbər ity ytenelə.

Bygen səqət 7 də, Tatar Mədəniəte Jortnda jəş jazucъlar siksiəse tarafnnan iptəş F. Məsəqitnъņ **„Ədəbiattaqъ unnъq tajpъlъşъ həm sunqъ bəxəslər“** digən timada doklatь bula. Kry hər kəngə buş.

Bygen kic 6 s.tə, VKP(b) Əlkə Komititьnъņ utъrşlar zalnda ƏK partjəcəjkesen barlau həm tazartu bulacaq. Spartak fabrige, Tatpoligraftris həm başqalarnъņ eşcelərə caqrъlalar. Jəcəjke clinnərnnən kem turъsnda bulsa da birəcək matiriallarь bulqan iptəşlər matiriallarъn eş vaqtnda Narkom justa 32 nce bymədə barlau komisiəsenen prsidətele Zafranskiqa tapşъrrqa tieşlələr.

Uramnarqa jaņa ismnər birlgənnktən həm jortlarqa jaņa nomirlar qujlqannqtan QAZAN POCTЬ həm TILIGAF KONTORЬ hər ber grazdannar həm ycrizdiniələrdən cit şəhərlər blən xəbərlər alşqanda həm gəzitlərgə potpiskъlar birgən caqlarda yzlərenen adrisləren uramnarnъņ jaņa ismnərə həm jortlarnъņ jaņa nomirlərə blən kyrsətep jazdъrrqa, bigrək tə jaņa nomirlarъn kyrsətep jazdъrrqa tieşlələr.

Qimmətle kəqəzlərnen bəjəse.

1930 ncь jъl 9 nce qinvarda

	Alucъlar.	Satucъlar.
1922 nce jlqъ 6 % lь 1 nce dəylət otoş zajumь		4.86
Dəylət III nce krəst. ecke zajumь		5.02,5
1926 ncь jlqъ ecke zajumь	129-50	127-50
1927 nce jlqъ 10 % lь otşlь ajum	26.66	26.16
1 nce 6 % lь indystriə zajumь	25.66	25 - 56
2 nce otşlь indystriə zajumь	25-78,5	25—68,5
Şul uq prosintsъzь	25—41	25—31
1928 nce jlnъņ 11 % lь eckə zajumь	104—02	103-97
1929 ncь jlqъ prosintsъz dəylət otoşlь zajum	100—55	100-15
Krestiən xuçalъqъn nqъtu zajumь	10—90	10—55

S. S. R. Dəylət Bankъsъnъņ Qazan Əlkə kantorъ.

tapşъrlmaqan tiligramnar.

Aqtybədən - Qəbdraxmanofqa, Məskəydən-Barkofqa, Məskəydən-Spiridonofqa, Oparinadan - Suvorofqa, Slutski bil.-Mamilgə, Timirdən-Qosmanofqa, Liningrattan - Afanasiefqa, Frunzъjdan - Aqsamofqa, Sъjzrannan - Limonikkə, Buadan - Simonofqa, Almatadan-Svitlofskigə, Andiçannan - Tukarofqa, Pitropavlofskidən - Fətxyllinaqa.

Radio tapşъru

9 ncь qinvarda. Tatarca: 11- Eşcelər təşlege. 5-30- Krəstiənnər ecen əngəmə. 5-50 Radio univirsitit. Ursca: 6-45 Riklam. 7- Eşce radio gəzite. 8 - Sunqъ xəbər'ər. 8-15 Doklat. 9 - Ətnografiə konsirtь. 10-30 - Mordъva, ar həm jəhyt tlərndə tapşъru.

Pujzlar jəreşe

48 nce numirle Məskəy- Svirdlof pocts pujъzь Ruzajikъ - Svirdloi arasndaqъ pirisadkъsъz vagonnar gruppъsъ blən Qazanqa. 11 s. 20 m.-ta kilə, 11 s. 40 m - ta kitə.

66 ncь nomirle Məskəy - Svirdlof pasazirski pujъzь Tiflis-Svirdlof arasndaqъ vagonnar blən Qazanqa 18 s. 30 m - ta kilə, 18 s. 50 m-ta kitə.

47 nce nomirle Svirdlof - Məskəy pujъzь Svirdlof — Məskəy arasndaqъ pirisadkъsъz vagonnar blən Qazanqa 21 s. 5 m-ta kilə, 21 s. 25 m - ta kitə.

65 nce nomirle Svirdlof - Məskəy pasazirski pujъzь Svirdlof - Tiflis arasndaqъ pirisadkъsъz vagonnar blən Qazanqa 13 s 55 m - ta kilə, 14 s. 15 m - ta kitə.

Vaqtlar qazanca.

Cit tllər

Əlkə Komititь Agit—prop bylege partiə aktifь ecen cit tllərne əjrəny tygərəklərə ojştъra. Tygərəklərgə krrgə tləycelər şuşъ jlnъņ 15 nce qinvarъna qədər Əlkə Komititьnъņ Agit—prop bylegenə kilep jazъlrqa tieşlər.

Jaņa cqqan kitaplar

1) **Dəres jazu kyнegylərə.**

M. Fazulla həm X. Xismətyllin. Bəjəse 20 t.

2) **I nce basqъc məktəplərnen I-II-III jillarъna krtlgən ridaksiə yzgərşlərə.**

Bəjəse 30 t.

„Tatizdat“.

Grazdannar iqtibarъna.

Kommunalni munca, parimaxir, həm Uprav - tris. 3 nce yktəbrdən əzlksez eş atnasь kycələr.

I nce nomirle munca (Bolaqnъņ sul jaqnda hər kən irtə səqət 2 dən, kic 8 qa qədər acъq.

4 nce nomirle munca: (Arqъlъ. Məskəy uramь jort № 20-4.) irtə səqət 7 dən, kic 8 gə qədər acъq.

2 nce nomirle munca: (Bolaqnъņ uņ jaqъn hər kən səqət 8 dən, kic 9 gə qədər.

5 nce nomirle munca: (Ərmənski, №4) hər kən səqət 2 dən, kic 8 gə qədər.

6 ncь nomirle munca: (Tuqaj uramь, №107) hər kən səqət 2 dən, kic 8 gə qədər **acъq.**

Əzlksez eş atnasъna kyckən kənnən, arzannъ bilitlər jəkşəmbe, dyşəmbe, sişəmbe kənnərdə gnə çibərelələr.

1 NCE NOMIRLE **cəc alucь** Zur Pralumnъj uram 45 nce nomirle jortta.

3 NCE MOMIRLE **cəc alucь** şul uq uram, 15 nce nomirle jortta.

Hər kən irtən səqət 8 dən, kic 10 qa qədər acъq. 958

O.R.U.

9 ncь qinvarda kic 6 səqəttə xzmət qvorisъnъņ Da. gadof zalnda A. A. Afanasief tarafnnan „Pritpiətiələrdə iqtisadъj ratsionallaştru çitşszlklre“ digən mauzqda liksiə uqъlacaq.

ORU BIUROSЬ.